

2003

2003

2003

COMMISSARIAAT-GENERAAL VOOR DE
VLUCHTELINGEN EN DE STAATLOZEN

JAARVERSLAG

Zestiende Jaarverslag
Werkingsjaar 2003

2003

2003

2003

Voorwoord

Overeenkomstig artikel 57/28 van de Wet betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (de vreemdelingenwet), brengt de commissaris-generaal elk jaar aan de Minister van Binnenlandse Zaken verslag uit over zijn opdracht. Een afschrift van dit verslag met de eventuele opmerkingen van de Minister wordt door de Minister aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers en aan de Senaat overgemaakt.

Dit verslag verduidelijkt niet alleen de werking van het Commissariaat-generaal, maar biedt eveneens een algemeen overzicht van de asielproblematiek in België.

Dit zestiende jaarverslag betreft het werkingsjaar 2003.

Huidige adjunct-commissarissen:

*Dirk VAN DEN BULCK 07/2002 -
François BIENFAIT 08/2002 -*

Vorige commissarissen-generaal:

*Marc BOSSUYT 1988 - 1997
Luc DE SMET 1997 - 2001
Pascal SMET 2001 - 2003*

Vorige adjunct-commissarissen:

*Marc BONTE 1988 - 1991
Christian BAYI 1988 - 1991
Xavier DE BEYS 1992 - 2002
Luc DE SMET 1995 - 1997
Pascal SMET 1997 - 2001¹*

¹ gedetacheerd in 2000 als voorzitter Task Force Asiel en Migratie bij de Minister van Binnenlandse Zaken.

Inhoud

DEEL I

A. INLEIDING	6
B. OPDRACHT	8
1. Missie	
2. Waarden en houdingen	
3. Strategisch doel	
C. ORGANISATIE	10
1. Commissarissen	10
2. Personeel	10
a. Personeelssterkte	
b. Verhouding statutairen en contractuelen	
c. Gemiddelde leeftijd	
d. Verhouding man – vrouw	
e. Verhouding Franstalig – Nederlandstalig	
f. Verhouding allochtone medewerkers	
g. Personeelsverloop	
3. Begroting	12
a. Personeelskosten	
b. Werkingskosten	
c. Investeringsuitgaven	
4. Infrastructuur	13
5. ICT	13
6. Organogram	16
D. KERNTAKEN	17
I. DOSSIERBEHANDELING	18
1.1. Algemeen	18
a. Inschatting van de objectieve toestand	
b. Vaststelling subjectieve verhalen	
c. Nemen van een beslissing	
1.2. Stroomlijning	19
1.3. Casemanagement	20
a. Last in – First out	
b. Prioriteiten	
c. De daling van het aantal genomen beslissingen	
1.4. Vaststellen van de objectieven en wijze van opvolging	22
a. De strategische doelstelling	
b. Operationele doelstellingen	
c. Opvolging van de doelstellingen	

2. ONDERSTEUNENDE DIENSTEN	24
2.1. Tolkendienst	24
2.2. Cedoca, de documentatie- en researchdienst	25
a. Algemeen	
b. Activiteiten van de regiodesks	
I. Vragen en antwoorden	
II. Themabriefings	
III. Vormingen	
IV. Zendingen van researchers naar het buitenland	
V. Nieuwsbrief	
c. Taalanalysedesk	
d. Bibliotheek	
e. Intranet	
f. Internationale samenwerking	
2.3. Psy-supportcel	31
2.4. Juridische Dienst	32
I. Verdediging van de aangevochten beslissingen voor de Raad van State	
II. Intrekking van een bevestigende beslissing	
III. Opvolging van de beslissingen die door de Raad van State worden vernietigd	
IV. Juridische Ondersteuning	
V. Administratieve ondersteuning	
II. DIENST DOCUMENTEN	35
III. ALGEMENE DIENSTEN	37
a. Helpdesk	
b. Dienst Internationale Relaties	
c. Kennis- en Leercentrum	
d. Dienst Communicatie	
E. BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN	45
A. Niet-begeleide Minderjarigen	45
I. Cijfergegevens	
II. Ontwikkeling in de praktijk	
B. Problematiek van de seksuele identiteit.....	47
C. Mensenhandel en Openbare Orde	47
F. HET WETTELIJK KADER	50
Impact van de Europese reglementering op onze rechtsorde	50
Wijzigingen van de Wet van 15 december 1980, nieuwe uitvoeringsbesluiten en omzendbrief.....	51
1. Programmawet	
2. Koninklijke Besluiten	
3. Omzendbrieven	

DEEL II

BIJLAGEN

Handvest van het CGVS	56
Asielprocedure	58
Schematische voorstelling van de asielprocedure	59
Asielaanvragen per jaar	60
Asielaanvragen per land en per jaar	61
Evolutie asielaanvragen per jaar en per continent	62
Ontvankelijkheidspercentage DVZ	63
Percentage beroepen tegen beslissingen DVZ	
Asielaanvragen grens – binnenland	64
Meervoudige asielaanvragen	70
Doorlooptijd per jaar van de asielaanvraag	71
Dublin-toepassing	
Overzicht eindbeslissingen CGVS per beslissingsjaar	72
Overzicht asielaanvragen - eindbeslissingen	
Ontvankelijkheidspercentage CGVS naar aanvraagjaar	73
Overzicht beslissingen CGVS per jaar	
Achterstand CGVS per jaar	74
Evolutie achterstand VBV	75
Evolutie netto achterstand per jaar	76
Erkenningen per aanvraagjaar	77
Evolutie asielaanvragen man - vrouw	79

A. INLEIDING

2003 was voor het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen een bijzonder jaar. Het Commissariaat-generaal bestond immers 15 jaar. Een feit dat niet onopgemerkt is voorbijgegaan.

- Op 13 februari 2003 heeft Zijne Majesteit Koning Albert II samen met Minister Antoine Duquesne een werkbezoek gebracht aan het Commissariaat-generaal. De Koning nam deel aan een werkvergadering, waarbij onder meer de problematiek van de mensenhandel en van de minderjarige asielzoeker aan bod kwamen.
- In juli werden de deuren van het Commissariaat-generaal voor het publiek opengegooid. Op 6 juli 2003 werd er, gelijktijdig met het Klein Kasteeltje, een opendeurdag georganiseerd. Hiermee wilde het Commissariaat-generaal onderstrepen dat openheid geen los begrip is, maar één van de basiswaarden waarrond het Commissariaat-generaal is opgebouwd.

België heeft tot oktober 2003 het voorzitterschap van het IGC (Inter-Governmental Consultations on Asylum, Refugee and Migration Policies) waargenomen. In het kader hiervan werd, in de maand april, onder voorzitterschap van de commissaris-generaal, Pascal SMET de "Full Round of Consultations" gehouden in Antwerpen, waarbij o.a. de problematiek van "Processing in the Region" en de ideeën van de "Convention Plus" besproken werden.

Op 25 augustus 2003 kondigde de commissaris-generaal, Pascal SMET, aan dat hem gevraagd werd andere uitdagingen aan te gaan, die niet verenigbaar zijn met het ambt van commissaris-generaal, met name Staatssecretaris van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze eerder onverwachte wending in zijn loopbaan heeft voor enige verrassing gezorgd bij al wie betrokken was bij het Commissariaat-generaal, maar het heeft geenszins het schip uit koers geslagen. De adjunct-commissarissen waren vroeger reeds effectief betrokken bij de leiding van het Commissariaat-generaal, zodat de invloed van zijn vertrek op het realiseren van de doelstellingen dan ook eerder beperkt was.

De dalende instroom van asielzoekers (16.235 aanvragen in 2003) en de inspanningen van de voorgaande jaren - onder andere door bijkomende aanwervingen van dossierbehandelaars, een betere omkadering en het instellen van kwaliteitsnormen - hebben er samen met de inzet van het personeel van het Commissariaat-generaal toe geleid dat de achterstand in de te behandelen dossiers verder kon worden afgebouwd. Op 31 december 2003 bedroeg de achterstand nog 6.137 dossiers in de ontvankelijkheidsfase en 18.812 in de gegrondheidsfase.

De aandachtige lezer van deel II van dit jaarverslag zal vaststellen dat het aantal genomen beslissingen niet stijgt. Het zou echter verkeerd zijn hieruit te besluiten dat het Commissariaat-generaal de teugels viert. De permanente inzet om de achterstand verder weg te werken toont duidelijk aan dat dit zeker het geval niet is. Via het vooropstellen van objectieven - deze worden zowel individueel als collectief vastgelegd - worden er inspanningen geleverd om het aantal beslissingen te maximaliseren, zonder dat deze optimalisatie afbreuk mag doen aan de kwaliteit van de genomen beslissingen. Goede en tegelijkertijd voldoende beslissingen nemen is het leidmotief. Zoals verder uit dit jaarverslag zal blijken, liggen o.a. het verhogen van de procedurele waarborgen samen met een toegenomen complexiteit van de dossiers aan de basis van de daling van het aantal genomen beslissingen.

2003

2003 werd nog meer dan andere jaren gekenmerkt door acties van asielzoekers die zich niet wensten neer te leggen bij de negatieve beslissing waarmee het individueel onderzoek van hun asielaanvraag was afgesloten en die een regularisatie beoogden van hun verblijfssituatie, of die het verdere verloop van de beroepsprocedure niet wilden afwachten. Bezettingen en hongerstakingen werden aangewend als pressiemiddel om een verblijfsvergunning te bekomen.

2003

Noch aan de Afghanen die eind juli in de Heilige Kruiskerk van Elsene hun toevlucht hadden gezocht noch aan de Iraanse asielzoekers die de ULB- campus bezetten, werden er specifieke garanties gegeven wat betreft de afhandeling van hun (nieuwe) asielaanvragen. Het verlaten van de stelling dat iedere asielaanvraag het voorwerp moet uitmaken van een individueel onderzoek naar het bestaan van een gegronde vrees voor vervolging, zou immers het ganse asielraderwerk doen stokken en kan er toe leiden dat uiteindelijk zij die het meest nood hebben aan bescherming uit de boot zouden vallen.

2003

De actie van de hongerende Afghanen in Elsene was één van de eerste uitdagingen waarmee de nieuwe Minister van Binnenlandse Zaken werd geconfronteerd. Het aantreden van de nieuwe regering betekende ook het formele einde van de hervormingsplannen zoals deze waren geformuleerd door de voormalige Minister van Binnenlandse zaken in zijn nota van 10 november 2000.

2003

De regeringsverklaring stelt dat de realistische en humane aanpak inzake asiel zal verder gezet worden. "Daartoe zullen de verbeteringen die tijdens de vorige legislatuur aan de procedures binnen de Dienst Vreemdelingenzaken en het Commissariaat-generaal werden uitgewerkt, in de praktijk gebracht worden."²

2003

Het Commissariaat-generaal heeft de nodige schikkingen getroffen om het Koninklijk Besluit ter vastlegging van de procedure bij het CGVS samen met het Besluit inzake het statuut van de commissarissen³ hun volle uitwerking te laten krijgen van zodra deze worden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

2003

In latere verklaringen heeft de Minister van Binnenlandse Zaken bevestigd dat er geen grondige wijzigingen van de asielprocedures te verwachten zijn.

Voor het goed functioneren van de asielinstanties, inzonderheid van het Commissariaat-generaal, zijn niet zo zeer grote legislatieve initiatieven wenselijk, maar eerder enkele kleine bijsturingen die een goed management mogelijk maken, zoals het kunnen beschikken over de nodige budgettaire middelen om o.a. de achterstand uit het verleden verder weg te werken en om het Commissariaat-generaal toe te laten zich verder te ontwikkelen als een goed functionerende onafhankelijke asielinstantie.

² Het gaat om het Koninklijk Besluit van 11 juli 2003 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en staatlozen en het Koninklijk Besluit van 11 juli 2003 houdende de vaststelling van bepaalde elementen van de procedure die dienen gevolgd te worden door de Dienst Vreemdelingenzaken die belast is met het onderzoek van de asielaanvragen op basis van de Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

³ Koninklijk Besluit van 13 september 2003 tot vaststelling van de bezoldigingsregeling en het administratief statuut van de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen en zijn adjuncten.

B. OPDRACHT

1. Missie

Als onafhankelijke federale instantie is het de opdracht van het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (CGVS) om binnen het raam van de Belgische asielprocedure bescherming toe te kennen aan vreemdelingen die een gegronde vrees voor vervolging hebben.

Taken

Daartoe wordt elke asielaanvraag nauwgezet onderzocht overeenkomstig de internationale, Europese en Belgische regelgeving, waarbij met de asielcontext rekening wordt gehouden.

Concreet betekent dit:

- het verlenen van de vluchtelingenstatus aan vreemdelingen die aan de criteria van vluchteling voldoen;
- het weigeren van de vluchtelingenstatus aan vreemdelingen die niet aan de criteria voldoen;
- het intrekken van de vluchtelingenstatus van vreemdelingen die niet meer aan de criteria voldoen;
- het uitreiken van documenten van burgerlijke stand aan erkende vluchtelingen en staatlozen.

2. Waarden en houdingen

Het behandelen van asielaanvragen is geen doordeweekse bezigheid. De genomen beslissingen beïnvloeden de levensloop van de vreemdelingen immers wezenlijk.

Het is belangrijk dat de medewerkers bepaalde waarden en houdingen respecteren bij de dossierbehandeling en dat de gemeenschap (asielzoekers, publieke opinie, regering, parlement,...) dit ook weet.

Aan een werkgroep van 13 medewerkers werd in de lente van 2001 gevraagd een ontwerp van missieomschrijving, alsook een geheel van essentiële waarden en houdingen uit te werken. Dit voorstel werd verder uitgewerkt en verfijnd, waarna het door de Commissaris-generaal als handvest (missie + waarden en houdingen) gevalideerd werd.

Dit handvest wordt als instrument gebruikt bij de selectie van nieuwe medewerkers. Het maakt eveneens deel uit van de basisopleiding van de nieuwe medewerkers.

3. Strategisch doel

Het strategisch doel van het Commissariaat-generaal bestaat in de uitbouw ervan tot een open, betrouwbare en besluitvaardige sleutelorganisatie.

'**Open**' betekent transparantie in de werking, zowel intern als extern, een maximale toegankelijkheid en klantvriendelijkheid.

'**Betrouwbaar**' houdt in dat binnen korte termijnen beslissingen van goede kwaliteit worden genomen door bekwame medewerkers volgens gestroomlijnde procedures.

'**Besluitvaardig**' betekent dat de organisatie in staat is in te spelen op snel wijzigende omstandigheden zonder haar kwaliteit en snelheid van handelen prijs te geven.

C. ORGANISATIE

1. Commissarissen

In augustus 2003 werd commissaris-generaal Pascal SMET geroepen om een mandaat als Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op te nemen. Door de onverenigbaarheid van dit mandaat met het ambt van commissaris-generaal (artikel 57/5 van de Vreemdelingenwet) heeft Dirk VAN DEN BULCK, als de adjunct-commissaris met de grootste anciënniteit, de functie van commissaris-generaal waargenomen in afwachting van de benoeming van een opvolger voor Pascal SMET. Dit in nauw overleg met François BIENFAIT, de Franstalige adjunct-commissaris.

2. Het personeel

De personeelsstructuur van het Commissariaat-generaal is vrij bijzonder. Naast het feit dat er overwegend contractuele adjunct-adviseurs tewerkgesteld zijn, is het personeel ook vrij jong. Dit laatste is voornamelijk het geval bij de niveaus 1 (A) , B en C, de niveaus die zich bezig houden met de core business van het Commissariaat-generaal.

Het personeel wordt ter beschikking gesteld door de Minister van Binnenlandse Zaken. Voor de functies die direct betrokken zijn bij de behandeling van asiëldossiers geschieden de aanwervingen door de FOD Binnenlandse Zaken echter op eensluidend advies van de commissaris-generaal .

Met uitzondering van de commissarissen prikken alle medewerkers en dienen ze aanwezig te zijn tijdens de stamtijden: van 9 uur tot 11.45 uur en van 14 uur tot 16 uur. Een normale werkdag is 7u36. Per dagdeel aanwezigheid wordt er 15 minuten tijdskrediet toegekend. Overuren worden niet betaald maar gecompenseerd in de vorm van recuperatie.

a. Personeelssterkte

Op 31 december 2003 waren er 485 personeelsleden ingeschreven op het kader van het Commissariaat-generaal.

	Aantal	Activiteitsgraad ⁴
Statutair	107	0,75 %
Contractueel	378	0,91 %

⁴ De cijfers onder *Aantal* hebben steeds betrekking op het bruto aantal personeelsleden, de cijfers onder *Activiteitsgraad* op het percentage dat deze personeelsleden gemiddeld actief zijn (b.v. personeelsleden die in het regime van de vrijwillige 4-dagenweek presteren, worden hierbij voor 0,8 eenheden in aanmerking genomen). De commissarissen worden niet meegerekend.

Dienst	31/12/2003
Directie	7
Cedoca	54
Juridische Dienst	48
Geografische secties	238
HRM	12
Vertaaldienst	6
Tolken	3
Economaat & Budget	7
Logistieke diensten	18
Administratieve diensten	74
ICT	6
Andere	12
Totaal	485

verdeling over de diverse diensten van het Commissariaat-generaal

Deze cijfers hebben betrekking op het totale aantal personen, waarbij geen rekening is gehouden met de detacheringen, afwezigheden en dergelijke. Het gaat dus niet om aanwezige FTE's (full-time equivalent).

b. Verhouding statutairen en contractuelen

Graad	Statutair	Contractueel
informaticus-directeur	0,00	1,00
adviseur	6,00	2,00
adjunct-adviseur	68,00	256,00
vertaler-revisor	1,00	1,00
ICT-deskundige	0,00	4,00
administratief deskundige	2,00	4,00
administratief assistent	19,00	44,00
administratief medewerker	9,00	57,00
technisch medewerker	2,00	1,00
medewerker keuken/schoonmaak	0,00	8,00

aantal statutaire en contractuele personeelsleden per graad

c. Gemiddelde leeftijd

Leeftijd	Man	Vrouw	Totaal
2001	-	-	32
2002	-	-	32
2003	34,44	33,44	34

d. Verhouding man - vrouw

Ook in 2003 waren er meer vrouwen werkzaam op het Commissariaat-generaal. 61% van de medewerkers zijn van het vrouwelijke geslacht. Doch wanneer de activiteitsgraad in overweging genomen wordt blijkt dit overwicht terug te vallen tot een minimale ondervertegenwoordiging: 51% van activiteitsgraad is voor rekening van de mannelijke medewerkers tegen 49% voor de vrouwelijke.

e. Verhouding Franstalig – Nederlandstalig

In 2003 waren bijna evenveel Franstaligen als Nederlandstaligen tewerkgesteld op het Commissariaat-generaal.

	Statutair		Contractueel	
Frans	53	50 %	192	51 %
Nederlands	54	50 %	186	49 %

f. Personeelsverloop

Het feit dat het Commissariaat-generaal veel contractueel personeel tewerkstelt, dat bovendien vrij jong is, heeft zijn gevolgen. De turnover, vooral bij de adjunct-adviseurs, en specifiek bij de dossierbehandelaars, is relatief groot: 8,95 % van de adjunct-adviseurs en 11,27 % van de dossierbehandelaars heeft in 2003 het Commissariaat-generaal verlaten.

Deze turnover heeft ook zo zijn voordelen. De blijvende verjonging van het personeel heeft er ook voor gezorgd dat het Commissariaat-generaal een eigen bedrijfscultuur kon ontwikkelen, waarin voortdurend moet en kan geëvalueerd en vernieuwd worden, dit door de constante instroom van jonge afgestudeerden met frisse ideeën.

Uit dienst getreden in 2003:

	Aantal
Statutair	6
Contractueel	30

3. Begroting

a. Personeelsuitgaven

De totale personeelsuitgaven werden voor 2003 begroot op 14.813.320€.

De personeelsuitgaven vertegenwoordigden ruim 77% van het globale budget van het Commissariaat-generaal. De uitgaven voor de bezoldiging van statutairen en contractuelen werden respectievelijk begroot op 3.277.440€ en 11.535.880€.

b. Werkingsuitgaven

In 2003 werd voor de werkingsuitgaven in totaal 4.233.000 € gebudgetteerd.

De uitgaven voor de uitbetaling van de tolken voor vertaal- en tolkprestaties werd op 2.230.000€ of ongeveer 52% begroot. Als portkosten voor de briefwisseling (een omvangrijk aandeel hierin zijn de kosten voor aangetekende zendingen) werd 318.000€ ingeschreven. Andere terugkomende uitgavenposten die zwaar doorwegen zijn de uitgaven voor water-, gas- en elektriciteitsverbruik, de kosten voor het onderhoud van de gebouwen, de lokalen en machines en de communicatiekosten. Hiervoor werd in de begroting van het Commissariaat-generaal, onder de werkingskosten, respectievelijk 200.000€, 150.000€ en 116.000€ ingeschreven.

c. Investeringsuitgaven

Van het totale investeringsbudget van 214.000€ werd 63% of 135.000€ geïnvesteerd in informatica-uitrusting.

Tot de voornaamste informaticagebonden uitgaven van 2003 rekenen we de aankoop van een mailservers (21.000€), de vervanging van 12 printers (21.000€), de vervanging van een 10-tal werkstations (12.000€) en de aankoop van 15 laptops (28.000€) voor het thuiswerk pilootproject.

Tot de voornaamste niet informaticagebonden uitgaven, - 79.000€ werd gespendeerd aan dergelijke uitgaven, rekenen we de vervanging van een 20-tal werkposten (bureau+ladeblok+stoel) voor een totale waarde van 20.000€ en de levering en montage van een mobiel rekkensysteem voor het klasement van de Dienst Documenten (16.200€).

4. Infrastructuur

Het Commissariaat-generaal is nog steeds gevestigd in de gebouwen North Gate I en II gelegen aan de Koning Albert II-laan nr. 6 te 1000 Brussel. Eenvoudig bereikbaar met het openbaar vervoer (Noordstation en metrostations IJzer en Rogier). De huidige huurceel loopt in principe nog tot 2012.

In het gebouw North Gate I beschikt het Commissariaat-generaal over de gelijkvloerse verdieping, de eerste en de tweede verdieping. Dit stemt overeen met 37,37 % van de totale oppervlakte van het gebouw (de inkomhal niet meegerekend) zijnde 6.706,11 m². Dit komt neer op ongeveer 3.000 m² nuttige oppervlakte. In het gebouw North Gate II worden de volledige tweede verdieping en de volledige vijfde verdieping bezet door het Commissariaat-generaal alsmede de helft van de zesde verdieping, wat een nuttige oppervlakte van ongeveer 3.200 m² impliceert.

5. ICT

Nadat de voorbije jaren de informatica-infrastructuur was geoptimaliseerd (nieuw serverpark, nieuw netwerk, ...), werden in 2003 volgende doelstellingen gesteld en uitgewerkt:

- 1) Ingebruikname van de nieuwe databank
- 2) Documentair intranet en bibliotheekbeheersysteem
- 3) Opzet van een Personeelsmanagementsysteem
- 4) De verdere uitbouw van de ICT-support binnen het Commissariaat-generaal
- 5) Vervanging en onderhoud hard- en software

Ingebruikname en verdere ontwikkeling van de databank

De databank – gebruikt tot medio 2002 - van het Commissariaat-generaal werd gecreëerd in een Dbase IV omgeving die, mede omwille van conceptuele fouten, onvoldoende stabiel was geworden. Het eventuele uitvallen van de gegevensbank of van de verbinding met het wachtregister kon ernstige gevolgen hebben.

Bovendien ontbraken betrouwbare management-tools die toelaten het procesverloop te volgen. Het aantal consulteerbare gegevens was beperkt en het trekken van lijsten niet altijd even betrouwbaar.

Daarom was de creatie van een nieuwe gegevensbank dan ook absoluut prioritair.

Van bij de aanvang van het project werd duidelijk gesteld dat deze veel meer diende te zijn dan een louter opslagmedium.

De databank moest:

- 1) een duidelijke en gebruiksvriendelijke consultatie van de gegevens mogelijk maken;
- 2) toelaten het procesverloop van dossiers op te volgen (management-tools);
- 3) een zekere vorm van workflowbeheer (interactieve elementen) omvatten.

De firma Approach aan wie deze opdracht gegund werd, diende in een eerste fase te zorgen voor de migratie van de gegevens uit de oude databank naar de nieuwe omgeving. Deze fase was reeds in mei 2002 succesvol afgerond.

De oplevering van de tweede fase die heel wat workflow-modules bevatte, liep om diverse redenen vertraging op.

Op 17 februari 2003 werden alle modaliteiten van de databank in gebruik genomen. Sindsdien wordt de administratieve werking van het Commissariaat-generaal aangestuurd door de databank. Zo worden een groot aantal typebrieven volautomatisch gegenereerd en worden alle beslissingen opgemaakt in de databank.

Deze aanpak brengt met zich mee dat de databank haast per definitie een evolutief karakter krijgt. Elke aanpassing aan de interne werking van het Commissariaat-generaal zal immers ook zijn weerslag moeten vinden in deze databank.

In het najaar van 2003 werden een aantal aanpassingen doorgevoerd, met het oog op het inwerkingtreden, begin 2004, van het Koninklijk Besluit betreffende de procedure bij het Commissariaat-generaal. Bij deze en andere aanpassingen wordt er steeds getracht om zoveel mogelijk rekening te houden met de feed-back van de gebruikers en dit om het dagelijkse gebruikscomfort van de databank te bevorderen.

Om deze en toekomstige aanpassingen uit te werken werd er een ontwikkelomgeving opgezet, die het Commissariaat-generaal toelaat het beheer en de verdere ontwikkeling in eigen beheer te doen. Hiertoe werd de bestaande uitbreiding door de indienstneming van een programmeur met Java-specialisatie.

Ook het gebruik van Business Intelligence-tools (Business Objects) werd verder verfijnd. De beschikbare parameters werden stelselmatig uitgebreid zodat verschillende aspecten van de werking van het Commissariaat-generaal beter kunnen worden gemonitord. Enerzijds kon hierdoor het 'Prestatie Meet Systeem' worden ingevoerd, anderzijds werd ook aan verschillende diensthoofden (geografische coördinatoren en anderen) de mogelijkheid geboden om zelfstandig statistische gegevens te bekomen die hen moeten toelaten de efficiëntie van hun diensten te verhogen.

Documentair intranet en bibliotheekbeheersysteem

Onder auspiciën van FEDICT werd ook effectief gestart met het project van het documentair intranet. Dit project omvat 3 grote luiken (opzet van een specifieke intranet-structuur gebruikmakend van het e-communities-platform, scannen van de papieren backlog en implementeren van een bibliotheekbeheersysteem). (Zie verder "Cedoca, de documentatie- en researchdienst")

Opzet van een personeelsmanagementsysteem

Met het oog op het optimaliseren van het personeelsmanagement werd er door de firma Flexsys een nieuw priksysteem geleverd. De oude hardware werd vervangen door een enkele server, waardoor gebruikers ook de tijds- en verlofgegevens via een webbrowser kunnen beheren. En de diensthoofden kunnen de verlofplanning van hun diensten beter opvolgen.

De verdere uitbouw van de ICT-support binnen het Commissariaat-generaal

Een centrale helpdesk, met één enkel mailadres, werd opgericht voor de informaticadienst.

Verder werd het Microsoft System "Management server" in dienst genomen. Deze software laat toe om het PC-park vanuit een centraal punt te beheren en software te verdelen.

Vervanging en onderhoud hard- en software

Het onderhoudscontract met het bedrijf Priminfo, dat in het verleden instond voor het onderhoud van het computerpark werd niet verlengd. Dit onderhoud gebeurt nu in eigen beheer. Dit impliceerde echter wel een investering in de aankoop van onderdelen.

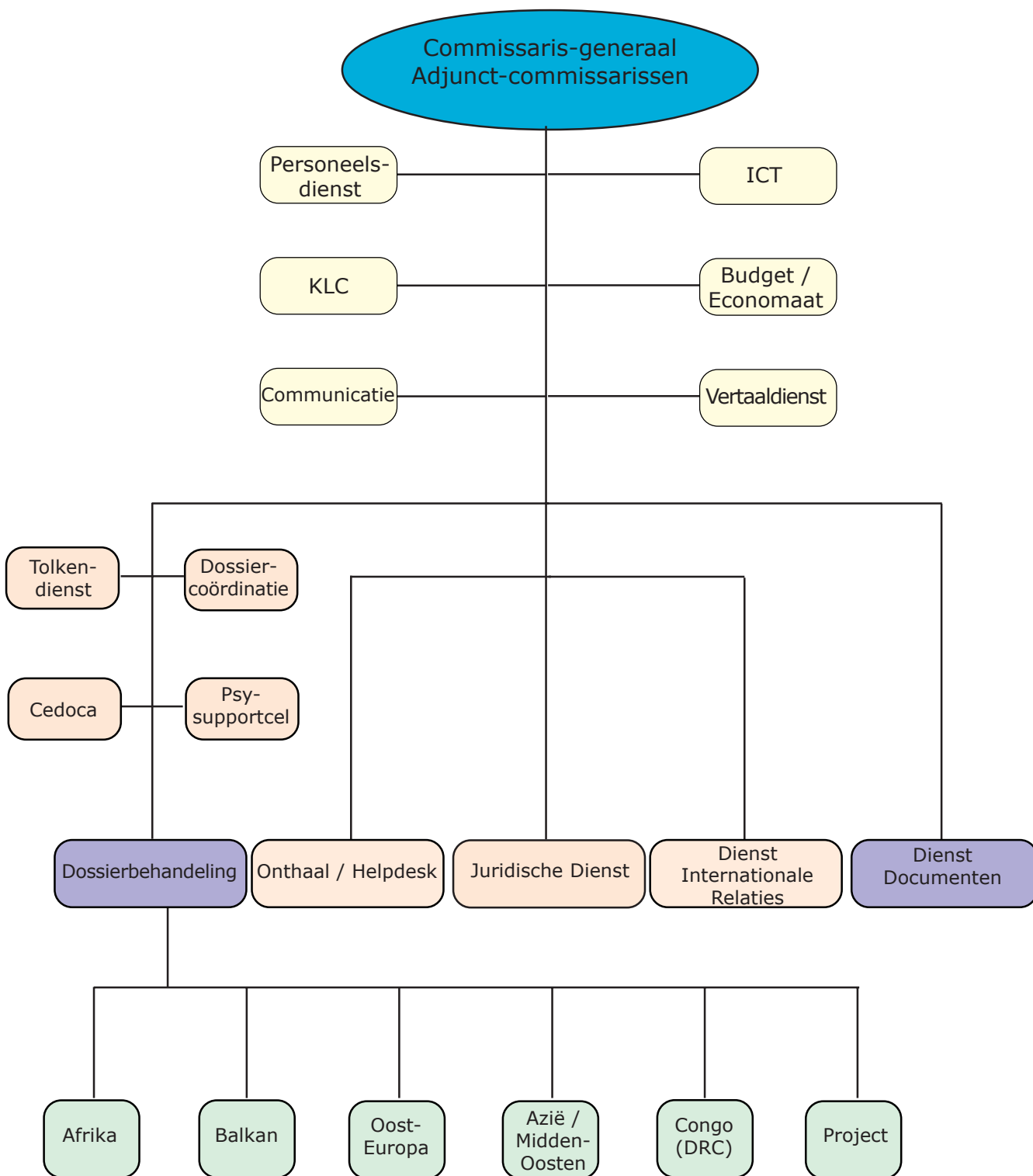
Het printerpark werd ook verder geleidelijk vervangen door printers van eenzelfde type wat het onderhoud aanzienlijk vereenvoudigd. Bovendien werden de bestaande Xerox kopieerapparaten op het net gezet. Dit heeft als gevolg dat iedere gebruiker de beschikking heeft over twee printers. Voor de dienst Cedoca werd een XEROX opgezet als batch scanner.

In 2003 werd het bestaande computerpark van een 500-tal PC's met het Windows 98 operating system gemigreerd naar het Windows 2000 systeem.

Voor de bestaande firewall werd een backup server in gebruik genomen. Dit laat toe het bestaande onderhoudscontract op te zeggen en het verhoogt de continuïteit van de dienst.

Het bestaande serverpark werd verhuisd naar gekoelde ruimte van de Dienst Vreemdelingenzaken. Een lokaal in de North Gate II (lokaal 208) werd omgevormd tot werkplaats, testruimte en magazijn.

6. Organogram

D. DE KERNTAKEN

De twee kerntaken van het Commissariaat-generaal zijn:

- het beoordelen van aanvragen tot het verkrijgen van de status van vluchteling: de dossierbehandeling
- het verstrekken van bepaalde akten van de burgerlijke stand aan de erkende vluchtelingen: de dienst documenten

I. Dossierbehandeling

De dossierbehandeling is de kernactiviteit van het Commissariaat-generaal. Een operationeel coördinator, Wim STALPAERT, coördineert de dossierbehandeling die is opgesplitst in een zestal geografische pijlers.

Aan het hoofd van elke pijler staat een **geoco** (een geografisch coördinator), die bijgestaan wordt door een eerste supervisor. Elke geografische pijler bestaat uit werkeenheden van 5 medewerkers: een supervisor en vier dossierbehandelaars.

geografische pijlers

Afrika
Azïe / Midden-Oosten
Balkan
Oost-Europa
Project
Congo (DRC)

coördinator

Gilles DE GUCHTENEËRE
Anne VAN MULDER
Ella BOGAERTS
Benoît DENIS
Jean-Louis BONMARIAGE
Erwin RANSBOTYN

De geografische pijlers worden in de uitoefening van hun taken bijgestaan door ondersteunende diensten zoals: de Tolkdienst, Psy-supportcel, CEDOCA en ook door de Juridische Dienst en door administratieve ondersteunende diensten, die gecoördineerd worden door een administratief coördinator, Marleen LEROY.

Daarnaast zijn er nog de algemeen ondersteunende diensten zoals de Helpdesk/Onthaal en de Dienst Internationale Relaties, die samen met het KLC en de Dienst Communicatie het takenpakket van het Commissariaat-generaal vervolledigen.

II. Dienst Documenten

Zie verder.

I. DOSSIERBEHANDELING

1. 1. Algemeen

De organisatie van de dossierbehandeling is opgebouwd vanuit een zorg voor kwaliteit en kwantiteit.

De dossierbehandeling bestaat in wezen uit het toetsen van het subjectieve verhaal van de asielzoeker aan de objectieve toestand in het land van herkomst om vervolgens op basis van de wet uit te maken of er sprake is van een gegronde vrees voor vervolging omwille van een van de vijf vervolgingsgronden van de Conventie van Genève. Daarnaast wordt het asielverhaal ook aan artikel 3 van het EVRM getoetst.

a. Inschatting van de objectieve toestand

Op basis van uitgebreide gouvernementele en niet-gouvernementele bronnen, al dan niet aangevuld met eigen landenmissies, wordt de objectieve situatie in de landen van herkomst ingeschat.

Zie verder "Cedoca, de documentatie- en researchdienst".

b. Vaststelling subjectieve verhalen

In principe wordt elke asielzoeker gehoord door een universitair geschoolde medewerker met een geografische specialisatie. Tussen het indienen van het dringend beroep (wat vrij eenvoudig is) en het gehoor verlopen minstens 12 dagen.

Voor de beslissing werd genomen om het Koninklijk Besluit van 11 juli 2003 dat de procedure bij het CGVS vastlegt, reeds eerder toe te passen, werd er niet overgegaan tot een bijkomend gehoor indien uit het gehoorverslag van de Dienst Vreemdelingenzaken duidelijk bleek dat de ingeroepen motieven vreemd aan de Conventie, kennelijk ongegrond of bedrieglijk waren. De commissaris-generaal baseerde zich dan op het dossier van de Dienst Vreemdelingenzaken en het ingediende (en vertaalde) beroepsschrift. In de regel wordt er echter een gehoor gehouden. In 2003 werden minder dan 7% van de beslissingen in de ontvankelijkheidsfase genomen zonder dat de betrokkene voor een gehoor werd uitgenodigd. Vanaf september 2003 werd in principe geen enkele beslissing genomen zonder dat een gehoor werd gehouden (beslissing op dossier).

De asielzoekers worden per aangetekende brief opgeroepen op hun – in het kader van de asielprocedure - uitdrukkelijk gekozen woonplaats. Een kopie van de oproeping wordt eveneens naar het effectieve adres verstuurd voor zover geen advocaat of vertrouwenspersoon werd aangesteld. In elk geval wordt een kopie naar het effectieve adres gestuurd indien dat adres recenter is dan de gekozen woonplaats, ongeacht de tussenkomst van een advocaat of vertrouwenspersoon. Om het effectieve adres vast te stellen, wordt niet enkel het wachtregister geconsulteerd maar wordt met alle stukken uit het dossier rekening gehouden.

De advocaat zal steeds een kopie van de oproepingsbrief ontvangen.

Niet-begeleide minderjarige asielzoekers worden gehoord door gespecialiseerde medewerkers, die werken op basis van specifieke richtlijnen.

Ook de kwetsbare positie van vrouwelijke asielzoekers wordt niet uit het oog verloren. Wanneer uit het dossier blijkt dat ze slachtoffer zijn van seksueel geweld, worden zij door vrouwelijke medewerkers gehoord. Aangezien 61 % van de medewerkers vrouwen zijn, vormt dit geen probleem naar de interne organisatie toe.

De asielzoeker kan zich laten bijstaan door een advocaat of vertrouwenspersoon.

Overeenkomstig artikel 51/4 van de Vreemdelingenwet wordt tijdens het gehoor een tolk ter beschikking van de asielzoeker gesteld. (Zie verder "de Tolkendienst")

c. Nemen van een beslissing

De universitair geschoolde medewerker die de asielzoeker (eventueel) heeft gehoord, zal een ontwerpbeslissing opstellen. Dit ontwerp wordt gesuperviseerd door zijn vaste supervisor (eveneens een universitair geschoolde en geografisch gespecialiseerde medewerker). Bij de beoordeling van de asielaanvraag wordt er steeds rekening gehouden met alle elementen van het dossier. De uiteindelijke beslissing wordt genomen door de commissaris-generaal of een adjunct-commissaris.

1.2. Stroomlijning

Voor een coherente behandeling van asielaanvragen is het essentieel dat, ongeacht de dossierbehandelaar en de geografische afkomst van de asielzoeker, de asielaanvragen steeds op eenzelfde wijze worden behandeld.

Daarom werd een handboek opgesteld waarin alle procedures binnen het Commissariaat-generaal beschreven worden. Alle medewerkers hebben een dergelijk handboek ontvangen. Dit thematisch opgesteld document vervangt alle van kracht zijnde dienstnota's en beoogt een praktisch hulpmiddel te zijn voor alle diensten bij hun dagdagelijkse werking.

Om de dossierbehandeling coherent en optimaal te laten verlopen worden er horizontale en landgebonden richtlijnen uitgewerkt.

De **horizontale richtlijnen** hebben betrekking op de interpretatie van de Conventie van Genève en de behandeling van kwetsbare groepen zoals niet-begeleide minderjarigen en vrouwen.

Deze richtlijnen werden uitgewerkt door een werkgroep van geïnteresseerde en gespecialiseerde medewerkers. Deze ontwerpen werden vervolgens besproken door de commissarissen en de geografisch verantwoordelijken en daarna door de commissaris-generaal gevalideerd.

De horizontale richtlijnen worden formeel vastgelegd en openbaar gemaakt.

De **landgebonden richtlijnen** hebben betrekking op de inschatting van de objectieve situatie in het land van herkomst (al dan niet gebonden aan asielprofielen). De beschikbare informatie wordt geanalyseerd door de documentatie- en researchdienst, vervolgens besproken met de gespecialiseerde researchmedewerker, de supervisor en de geoco in aanwezigheid van de commissarissen. De richtlijnen worden gevalideerd door de commissaris-generaal, en worden uiteraard aangepast aan wijzigende omstandigheden.

Deze landgebonden richtlijnen worden aan de betrokken dossierbehandelaars meegedeeld maar worden niet openbaar gemaakt om te vermijden dat netwerken en malafide begeleiders hiervan gebruik zouden maken om de asiolverhalen aan te passen.

1.3. Casemanagement

Eind 2000 bevond de Belgische asielpcedure zich in een zeer ernstige crisissituatie. Een aanzienlijke achterstand gecombineerd met een zeer grote instroom van nieuwe asielzoekers dreigde de hele procedure onderuit te halen. De integriteit van het asielsysteem kwam aldus ernstig in gevaar.

Aangezien het, omwille van personeelsbeperkingen, onmogelijk was zowel de achterstand als de nieuwe instroom te verwerken, werd in 2001 voorrang gegeven aan een stabilisatie van de instroom door snelle en kwaliteitsvolle beslissingen te nemen in de dossiers die in 2001 werden ingediend.

Het concept van casemanagement dat begin 2001 werd ingevoerd, bleef ook in 2003 gehandhaafd.

a. Last in – First out (LIFO)

Het strikt toepassen van het **LIFO-principe** in combinatie met het uitsluitend verlenen van maatschappelijke dienstverlening in open centra of in een lokaal opvanginitiatief leidde ertoe dat de instroom eerst sterk daalde om zich vervolgens te stabiliseren.

De prioriteit van de dossierbehandeling lag ook in 2003 bij het ontvankelijkheidsonderzoek van de nieuwe asielaanvragen. Gezien het aantal asielaanvragen bleef dalen, ontstond er echter meer en meer ruimte om ook dossiers ten gronde te behandelen.

De gevolgen die de LIFO-maatregel had voor de verhouding tussen de beslissingen in de ontvankelijkheidsfase en in de gegrondheidsfase, waren in 2003 ook minder uitgesproken. Waar in 2001 slechts 10 % van de genomen beslissingen betrekking had op de gegrondheid, liep dat in 2002 op tot 19% en naar 25% in 2003.

b. Actualisatie

In het kader van het casemanagement werd de actualisatie-operatie die in 2001 werd ingezet, afgerond. Hierbij werd nagegaan welke asielzoekers België ondertussen verlaten hadden, en van wie de asielpcedure nog niet afgerond was.

Er werd aan de kandidaat-vluchteling uitdrukkelijk gevraagd mee te delen of ze de asielpcedure wensten verder te zetten en of zij familieleden in België hadden van wie de asielaanvraag nog in behandeling was. Tegelijk werden ze herinnerd aan het belang van het meedelen van eventuele adreswijzigingen.

Deze actualisatie maakte het mogelijk enkel de asielzoekers die zich nog in België bevonden, op te roepen (wat een efficiëntere aanwending van de medewerkers en de tolken mogelijk maakte) en de dossiers van families gezamenlijk te behandelen.

Indien er geen antwoord kwam op deze vraag om inlichtingen, werden deze dossiers in overeenstemming met de wet afgesloten (tenzij er een geldige reden bleek te zijn voor het niet antwoorden) met een technische beslissing.

c. Prioriteiten

Ten slotte wordt er bij de dossierbehandeling prioriteit verleend aan bepaalde types van dossiers wanneer bepaalde fenomenen (onder andere betreffende filières) dit noodzakelijk maken.

Ook de aanwezigheid in de asielprocedure van een omvangrijke groep asielzoekers uit een bepaald land kan op zich een aantrekkingsfactor zijn. Wanneer uit een analyse blijkt dat er geen objectieve omstandigheden in het land van herkomst zijn om dit te rechtvaardigen, dan worden deze asioldossiers prioritair, maar steeds dossier per dossier behandeld. Deze prioritaire behandeling sluit overigens niet uit dat de betrokkenen het statuut van vluchteling zouden verkrijgen.

d. De daling van het aantal genomen beslissingen

Wie aandachtig de statistieken (Deel II) naleest, zal een vrij aanzienlijke daling vaststellen van het aantal beslissingen dat in 2003 door het Commissariaat-generaal werd genomen ten opzichte van de twee voorafgaande jaren. Zo werden met vergelijkbare middelen op het vlak van budget en personeel in 2003 25.586 beslissingen genomen, terwijl dit aantal 30.660 bedroeg in 2001 en 30.329 in 2002.

Betekent dit dan dat het Commissariaat-generaal de inspanning van de voorgaande jaren niet heeft volgehouden en minder goed heeft gewerkt in 2003? Dit is niet het geval. Enkel een oppervlakkige lezing van de resultaten waarbij geen rekening wordt gehouden met de specifieke context leidt tot een dergelijk besluit. Enkele woorden van uitleg zijn dan ook aangewezen bij de daling van het aantal beslissingen. Deze daling impliceert geenszins een vermindering van het werk verricht door het personeel van het Commissariaat-generaal. De samenloop van twee elementen ligt aan de oorsprong van deze verminderde productie.

Eenzijds is het aantal "moeilijke" dossiers gestegen doordat een belangrijk aandeel van de dossiers behandeld in 2003 asielaanvragen betroffen van kandidaat-vluchtelingen uit landen met een gevoelige en complexe problematiek zoals Tsjetsjenië en Iran en doordat de kandidaat-vluchtelingen daarenboven over het algemeen beter voorbereid waren op hun gehoor.

Anderzijds zijn de kwaliteitseisen op het vlak van dossierbehandeling eveneens toegenomen door de verhoogde waarborgen die aan de kandidaat-vluchtelingen worden geboden. Om meer procedurele waarborgen te kunnen bieden, zowel bij de Dienst Vreemdelingenzaken als bij het Commissariaat-generaal, heeft de paars-groene regering Koninklijke Besluiten uitgevaardigd met betrekking tot de asielprocedure. Deze Besluiten werden ondertekend in juli 2003, maar traden pas begin 2004 in werking⁵. In het kader van behoorlijk bestuur heeft het Commissariaat-generaal beslist om deze Koninklijke Besluiten, gedeeltelijk althans, reeds in 2003 toe te passen.

⁵ zie verder Wijzigingen van de Wet van 15 december 1980, nieuwe Koninklijke Besluiten en omzendbrieven

Enkele concrete voorbeelden :

- De verplichting om de kandidaat-vluchteling steeds op te roepen voor een gehoor in de ontvankelijkheidsfase bestond vroeger niet. Bij 6 à 7% van de asielaanvragen werd geen gehoor op het Commissariaat-generaal voorzien en deze aanvragen werden dus "op dossier" onderzocht in de ontvankelijkheidsfase.
- De regels die de mogelijkheden vastlegden voor het Commissariaat-generaal om een technische weigering te nemen, - d.w.z. de mogelijkheid om een asielaanvraag formeel af te sluiten zonder over te gaan tot een onderzoek van het dossier, wanneer een kandidaat-vluchteling een procedurele verplichting niet was nagekomen -, heeft een niet-verwaarloosbare impact gehad op het aandeel van dit soort beslissingen in het werkvolume van het Commissariaat-generaal. Terwijl in 2002 het aantal technische weigeringen nog ongeveer 19% uitmaakte van het aantal beslissingen in de ontvankelijkheidsfase, was dit aandeel in 2003 gedaald tot 14%. Een vergelijkbare daling is merkbaar bij de beslissingen van technische weigering in de fase ten gronde.
- De verplichting om de kandidaat-vluchteling te confronteren met eventuele tegenstrijdigheden (tussen zijn verklaringen zoals deze zijn opgetekend in het gehoorverslag van DVZ enerzijds en het gehoor op het Commissariaat-generaal anderzijds) alvorens deze tegenstrijdigheden te kunnen aanwenden voor de motivering van de beslissing, en voorzover de verklaringen van de betrokkene onvoldoende waren om deze te verklaren. Deze verplichting komt zeker de kwaliteit van de beslissingen ten goede. Het laat immers toe om een beslissing te nemen met een betere kennis van zaken, hetzij omdat bepaalde misverstanden worden uitgeklaard en zo de geloofwaardigheid van het relaas kan worden hersteld ten voordele van de kandidaat-vluchteling, hetzij ten nadele van de kandidaat-vluchteling omdat meer zekerheid kan verkregen worden over het feit dat het relaas niet geloofwaardig is. Maar deze verplichting om de kandidaat-vluchteling te confronteren met tegenstrijdigheden vergt uiteraard meer tijd en energie van de dossierbehandelaars en doet onvermijdelijk de gemiddelde duur van de gehoren oplopen.

Deze drie voorbeelden tonen duidelijk aan dat het Commissariaat-generaal geconfronteerd wordt met een toegenomen aantal obstakels bij de behandeling van de asielaanvragen. Dit is de prijs die betaald moet worden voor de uitbouw van de procedurele waarborgen voor de kandidaat-vluchtelingen, maar dit zal op zich ook leiden tot een kwaliteitsverbetering van de genomen beslissingen.

1.4. Vaststellen van de objectieven en wijze van opvolging

a. De strategische doelstelling

Zoals vastgelegd in het handvest van het Commissariaat-generaal is het strategisch doel het bieden van bescherming aan mensen op de vlucht voor vervolging. Dit strategisch doel moet worden geconcretiseerd via de operationele doelstellingen.

b. Operationele doelstellingen

Opdat de doelstellingen een zo groot mogelijk draagvlak zouden krijgen, werd begin januari gevraagd om binnen de verschillende geografische secties na te denken over de dossierbehandeling in het algemeen, de mogelijke doelstellingen en de manier waarop deze doelstellingen zouden kunnen worden getoetst.

Deze brede consultatie werd afgerond met een brainstormingdag te Oostende waaraan de commissaris-generaal, de adjunct-commissarissen, de operationeel coördinator, de geoco's, de eerste supervisors, en de hoofden van Cedoca en de Juridische Dienst deelnamen.

De resultaten hiervan vonden hun weerslag in een dienstnota waarin zowel de doelstellingen (kwaliteit, kwantiteit, doorlooptijd,...) duidelijk werden geformuleerd alsook een 'Opvolgingssysteem' werd uitgestippeld. Deze nota werd verder in kleine groepjes door de commissaris-generaal toegelicht aan de medewerkers.

Naast het vastleggen van zowel kwantitatieve als kwalitatieve doelstellingen ("goede en tegelijkertijd voldoende beslissingen nemen"), werd ook de verantwoordelijkheid van iedereen (dossierbehandelaar, supervisor, geoco, researchers) nader omschreven.

De doelstellingen worden zowel individueel als collectief vastgelegd. Dit geeft de geoco meer ruimte voor initiatieven en projectgerichte aanpak binnen zijn sectie.

c. Opvolging van de doelstellingen

De kwalitatieve doelstellingen zijn cijfermatig heel moeilijk te vatten en worden daarom het beste beoordeeld door de betrokken supervisors, geoco's en de commissarissen.

De meer kwantitatieve gegevens worden gewogen aan de hand van realistische indicatoren. Deze naakte cijfers leiden op zich echter niet tot conclusies. Deze gegevens kunnen enkel een aanwijzing zijn in het raam van een ruimere beoordeling.

Het doel is het uitbouwen van een opvolgingssysteem (en geen controlesysteem) waarbij van iedere medewerker verwacht wordt dat hij zijn eigen (deel)verantwoordelijkheid opneemt. Daarom worden de beschikbare cijfers aan alle betrokkenen verstrekt.

Het permanent proces van opvolging gebeurt zowel op een dagelijkse informele wijze als binnen regelmatig terugkerende meer formele overlegvergaderingen (tussen supervisor en dossierbehandelaars en tussen geoco en supervisors).

Naargelang het geval kunnen op basis van deze opvolging individuele of groepsgebonden verbeteringsprojecten worden uitgewerkt.

2. ONDERSTEUNENDE DIENSTEN

2.1 Tolkendienst

Om het horen van de kandidaat-vluchtelingen mogelijk te maken doet het Commissariaat-generaal een beroep op tolken, die in het Nederlands, het Frans of, in uitzonderlijke gevallen, in het Engels (= doeltalen) tolken. Deze tolken worden eveneens ingeschakeld voor het vertalen van allerlei documenten die door de kandidaat-vluchtelingen in het kader van hun asielpcedure worden neergelegd.

De vertaler-tolk zelf komt op generlei wijze tussenbeide in de afhandeling van een asioldossier. Hij beperkt zich tot het tolken en vertalen. De taak van de vertaler-tolk verschilt dus duidelijk van deze van de dossierbehandelaar en is strikt omschreven in een deontologische code.

Een gespecialiseerde dienst binnen het Commissariaat-generaal, de tolkdienst, zorgt voor de praktische organisatie van de tolk- en vertaalopdrachten. De drie kerntaken van deze dienst zijn het zoeken naar tolken, de begeleiding van deze tolken en de algemene coördinatie.

- Het zoeken van kandidaat-vertalers-tolken

De tolk- en vertaalkwaliteit zijn voor de correcte afhandeling van een asioldossier van het allergrootste belang. Daarom wordt elke kandidaat-vertaler-tolk, alvorens te worden opgenomen in het tolkenbestand aan een uitgewerkte selectieprocedure onderworpen. Naast de taalvaardigheid vormen een strikte neutraliteit, onafhankelijkheid, betrouwbaarheid en een onberispelijk gedrag de belangrijkste criteria.

Het selectiegesprek met de kandidaat-tolk vindt plaats in aanwezigheid van de tolkencoördinator en de geografisch verantwoordelijke. Aan elke kandidaat-tolk die geselecteerd wordt, wordt ook steeds gevraagd een getuigschrift van goed zedelijk gedrag voor te leggen en de reeds vermelde deontologische code voor akkoord te ondertekenen.

- De administratieve begeleiding van de asieltolken

De asieltolken behoren niet tot het personeelskader van het Commissariaat-generaal maar verrichten hun prestaties op occasionele basis of als zelfstandige.

Voor de tolkprestaties bij het Commissariaat-generaal, ontvangen zij per uur een bij Ministerieel Besluit vastgelegd jaarlijks geïndexeerd ereloon (in 2003 bedroeg dit 26,99€ per uur). Het tolktarief wordt berekend op basis van de duur van de tolkprestatie.

In 2003 werd ook de vergoeding voor de vertaalprestaties en de verplaatsingskosten in een nieuw Ministerieel Besluit⁶ vastgelegd.

⁶ Ministerieel Besluit tot vaststelling van de erelonen en verplaatsingskosten toegekend aan de tolken en vertalers werkzaam voor bepaalde diensten van of verbonden aan de Federale Overheidsdiensten Binnenlandse Zaken van 9 mei 2003; BS 28/07/03.

De vergoeding voor vertaalprestaties verschilt naar gelang het een getypte of een met de hand geschreven versie betreft. De vergoeding per vertaalde bladzijde (A4-formaat van 30 regels) bedroeg in 2003 respectievelijk 20€ en 13€. Door het onderscheid in vergoeding wordt gepoogd het elektronisch verwerken van de vertalingen aan te moedigen.

Zoals reeds aangehaald in vroegere jaarverslagen, is het statuut van zelfstandige lang niet altijd optimaal voor de asieltolken, temeer daar een deel van hen onvoldoende vertrouwd is met de nogal complexe wetgeving terzake.

Ook in de loop van 2003 heeft het Commissariaat-generaal initiatieven genomen om deze precaire situatie bij te sturen. Deze hebben echter geen tastbare resultaten opgeleverd.

De "Administratieve begeleidingscel tolken asiel" blijft haar taak als informatieverschaffer en contactpersoon in geval van eventuele problemen, dan ook onverminderd verder zetten. In dat kader werd, in begin 2003, de informatiebrochure betreffende het fiscaal en sociaal statuut van de tolken volledig herzien en in een nieuw kleedje gestoken.

Enkele statistische gegevens:

Tien meest aangevraagde brontalen voor tolkprestaties in 2003:	Tien meest aangevraagde brontalen voor vertaalprestaties in 2003:
1. Russisch	1. Russisch
2. Albanees	2. Farsi (Perzisch)
3. Farsi (Perzisch)	3. Arabisch
4. Lingala	4. Turks
5. Arabisch	5. Urdu
6. Dari	6. Albanees
7. Servo-Kroatisch	7. Armeens
8. Armeens	8. Nepali
9. Kinyarwanda	9. Georgisch
10. Koerdisch	10. Bengali

	2003
Aantal tolken waarop een beroep werd gedaan	236
Aantal voorgekomen brontalen	92
Aantal dossiers waarvoor bijstand tolk werd gevraagd	21.325
Aantal vertaalde bladzijden	10.392

De Tolkendienst wordt geleid door Steven VAN DER POTEN

2.2 Cedoca, de documentatie- en researchdienst

a. Algemeen

De documentatie- en researchdienst, is een ondersteunende dienst voor de dossierbehandeling van het Commissariaat-generaal. In 2003 waren er 48 medewerkers werkzaam bij Cedoca. De dienst wordt geleid door An VANDEVEN, bijgestaan door Bart THEUNIS.

Cedoca bestaat enerzijds uit een researchteam, opgedeeld in verschillende regiodesks en een taalanalyse-desk, en anderzijds uit een bibliotheek.

Er is steeds een nauw overleg met de geopijlers en de projectsecties. Op geregelde tijdstippen zit Cedoca met deze medewerkers samen om de recente ontwikkelingen in de herkomstlanden te bespreken, de informatie te interpreteren, te bepalen welke onderzoeken er prioritair zijn en de opvolging van de gestelde vragen te verzorgen. De bedoeling hiervan is de samenwerking en interactie te optimaliseren.

b. Activiteiten van de regiodesks

I. Vragen en antwoorden

De researchers volgen de feitelijke situatie in de landen van herkomst op de voet op. Zij verzamelen en selecteren alle relevante informatie en maken deze, in samenwerking met de researchassistenten, toegankelijk voor de geopijlers.

De meeste tijd wordt echter besteed aan gespecialiseerd opzoekingswerk. Wanneer de informatie niet te vinden is in de bibliotheek, sturen de dossierbehandelaars vragen via de database door aan de specifieke researchers. De researchers, allen met universitair diploma, zullen in meer gespecialiseerde bronnen op zoek gaan naar een antwoord op deze concrete vragen. De antwoorden worden in een antwoorddocument met open bronnen gegoten, dat toegevoegd wordt aan het dossier van de kandidaat-vluchteling.

In 2003 werd de kaap van 5.000 vragen ruimschoots overschreden. Er werden 5.347 schriftelijke vragen gesteld, waarvan de overgrote meerderheid door de verschillende geopijlers. Een beperkt aantal vragen werden gesteld door medewerkers van de dienst Vreemdelingenzaken en internationale zusterorganisaties.

Het aantal vragen gericht aan de regiodesks steeg met ongeveer 7 % t.o.v. 2002.

De Afrikadesk bijt de spits af met 1.812 vragen en de desk Latijns-Amerika is de hekkensluiter met 35 vragen.

Overzicht aantal vragen	
1. AFRIKA	1 812
2. MENA ⁷	880
3. CONGO (DRC)	762
4. OOST-EUROPA	697
5. CENACA ⁸	542
6. AZIE	493
7. BALKAN	153
8. LATIJNS-AMERIKA	35
TOTAAL	5 374

⁷ Midden-Oosten en Noord-Afrika

⁸ Centraal-Azië en Kaukasus

II. Themabriefings

Eén van de doelstellingen voor 2003 was om meer themabriefings uit te schrijven, om te anticiperen op mogelijke individuele vragen. En dit door op een gestructureerde en gedetailleerde manier informatie aan te bieden voor bepaalde profielen. De themabriefings zijn gebaseerd op open bronnen, mits enkele uitzonderingen ter bescherming van de contactpersonen in de landen van oorsprong. Indien de themabriefing als geheel het karakter van beperkte verspreiding heeft, wordt de informatie die gebruikt wordt in de motivering van de beslissingen in een antwoorddocument hernomen met vermelding van alle bronnen en bij het dossier gevoegd.

Deze themabriefings worden in nauwe samenwerking met, en meestal op vraag van, de geopijlers opgesteld, opdat ze zo goed mogelijk zouden aansluiten bij de behoeften van de dossierbehandelaars.

In 2003 schreven de researchers in totaal 272 themabriefings van zeer uiteenlopende aard. De meeste themabriefings werden opgesteld voor de geopijler Midden-Oosten/Azië (144 door de desk Midden-Oosten/Noord-Afrika en 40 door de desk Azië), gevolgd door 48 voor de geopijler Oost-Europa; 28 voor geopijler Afrika en 12 voor de geopijler Congo.

Overzicht aantal themabriefings	
MENA	144
AZIE	40
AFRIKA	28
CENACA	27
OOST EUROPA	21
CONGO (DRC)	12
TOTAAL	272

III. Vormingen

In de loop van 2003 werden er verschillende landgebonden vormingen georganiseerd voor nieuwe dossierbehandelaars of voor medewerkers die andere landen kregen toegewezen.

Ook werden er een aantal presentaties rond themabriefings gegeven. De reacties van de dossierbehandelaars op deze vormingen waren zeer positief en de documentatie- en researchdienst wil deze mogelijkheden nog verder optimaliseren in 2004.

Twee researchers hebben op uitnodiging van de Franse zusterorganisatie OFPRA een vorming gegeven in Parijs. De OFPRA was opgetogen over deze samenwerking en wil dit in de toekomst verder zetten.

Het Balkan-team verzorgde een vormingsessie voor het personeel van het Centrum voor Illegalen van Brugge.

IV. Zendingen van researchers naar het buitenland

Indien er onvoldoende informatie over een land van herkomst te vinden is, wordt er in overleg met de commissaris-generaal een zending georganiseerd naar dat land. Deze landenmissies hebben tot doel informatie ter plaatse te vergaren (fact-finding) en een lokaal contactennetwerk uit te bouwen (networkbuilding). Deze missies worden

2003

grondig voorbereid in samenwerking met de FOD Buitenlandse zaken en de diplomatieke posten. Er gebeurt tevens overleg met de Dienst Vreemdelingenzaken en de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen. Bij de voorbereiding wordt ook contact opgenomen met de buitenlandse zusterorganisaties.

Door het beperkte budget zijn er per jaar slechts enkele kleine of één grote zending naar de landen van herkomst mogelijk. Deze "fact finding missions" hebben hun nut reeds bewezen en zijn een uitstekend middel om recente informatie te vergaren en een netwerk van contacten uit te bouwen.

- *Argo-project*

2003

In het kader van het ARGO-project Tsjetsjenië (zie deel "dienst Internationale Relaties") werden er zendingen uitgevoerd naar Moskou, Polen en Tsjechië. Het project concentreerde zich rond twee pijlers: de opmaak van een rapport over het dagdagelijkse leven in Tsjetsjenië en het verfijnen van de taalanalysemogelijkheden met betrekking tot het Tsjetsjeens en het Russisch gesproken in de Noordelijke Kaukasus.

- *RDC-project*

2003

Twee medewerkers van het Commissariaat-generaal verbleven van 15 juli tot 30 oktober 2003 in Kinshasa in het kader van een "fact finding mission".

Een eerste objectief betreft de onderzoeken in het kader van individuele asioldossiers. Voorbeelden van vragen zijn de verificatie van de authenticiteit van documenten, verificatie van visumdossiers op de Belgische ambassade, verificatie bestaan, adres, structuur van een organisatie of politieke partij, verificatie verloop van een manifestatie, etc.

Daarnaast werd ook onderzoek verricht in het kader van thematische rapporten als Bundu dia Kongo (BDK), de Tutsi's in Kinshasa, het UDPS, de voormalige Mobutisten (de zogenaamde anciens dignitaires), het MLC, het RCD-Goma, en andere.

2003

Voordelen van een aanwezigheid ter plaatse?

Positief is zonder meer dat een verblijf van enkele maanden ter plaatse de onderzoeker een niet te schatten terreinervaring oplevert. Een missie laat niet alleen toe goede contacten op te bouwen met relevante personen en organisaties (betrokken bij mensenrechten, pers, politiek en gerecht), maar ook zich een oordeel te vormen over de ernst en betrouwbaarheid van informatiebronnen.

2003

Ter plaatse heeft een onderzoeker ontegensprekelijk makkelijker toegang tot informatie en bronnen. Belangrijk is ook dat hierdoor beter kan worden geanticipeerd op die feiten die later zullen opduiken in de asioldossiers in Brussel. Heel positief ook is dat voor ca. 200 asioldossiers een onderzoek kon verricht worden op het terrein. Voor het gros van deze onderzoeken kon het opgestuurde antwoord een uitkomst bieden in het asioldossier.

2003

V. Nieuwsbrief

Op regelmatige tijdstippen geeft elke regiodesk een regionale nieuwsbrief, met recente informatie. De bedoeling hiervan is de dossierbehandelaars op de hoogte te houden van de regiogebonden activiteiten en alzo de communicatie met de geopijlers te bevorderen. Deze nieuwsbrieven worden ook overgezonden aan de andere asielinstanties en zijn elektronisch consulteerbaar.

c. Taalanalysedesk

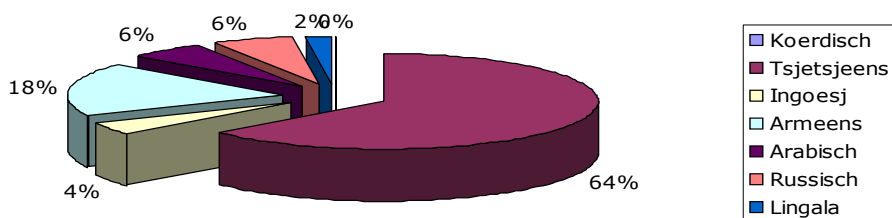
Het hoofddoel van een taalanalyse is bij twijfel betreffende de herkomstregio, door middel van de analyse van de spraak van de kandidaat-vluchtelingen, hierop een sluitend antwoord te vinden. Er wordt dan gewerkt rond de vraag of de persoon de spraakkenmerken bezit van iemand uit die regio. Op die manier wordt de twijfel betreffende de herkomstregio weggewerkt en kan het dossier sneller worden afgewerkt.

Afhankelijk van de te onderzoeken taal of taalvariant en regio, varieert de duur van de taalanalyse. De richttermijn is anderhalve maand, beginnend vanaf de aanvraagdatum tot het neerleggen van het eindverslag.

Overzicht taalanalyses

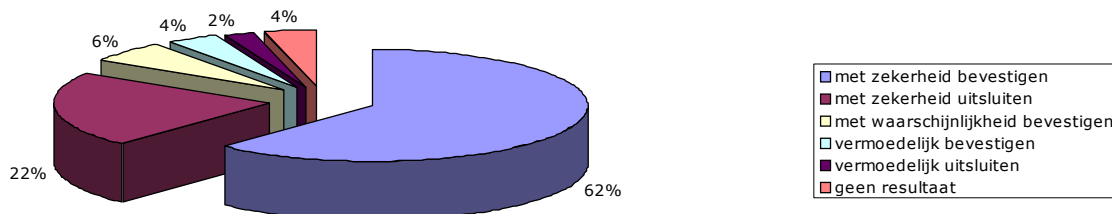
In 2003 werden in het totaal 49 analyses verwerkt met een budget van 10.000 €. 31 analyses werden uitgevoerd voor het Tsjetsjeens, 2 voor het Ingoesj, 9 voor het Armeens, 3 voor het Arabisch, 3 voor het Russisch en 1 voor het Lingala.

Overzicht taalanalyses 2003

Wanneer we naar de resultaten kijken, merken we op dat 62% van de analyses de herkomstregio van de kandidaat-vluchteling bevestigd. Dit percentage wordt vooral beïnvloed door de resultaten die behaald werden met de analyses voor het Tsjetsjeens.

Overzicht taalanalyses 2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

d. Bibliotheek

De dagelijkse leiding van de bibliotheek wordt waargenomen door Emmanuel DI PRETORO.

Samen met de 4 bibliotheekassistenten en de 8 researchassistenten staat hij in voor de goede werking van de bibliotheek. Samen begeleiden ze ook het intranet-project.

Het jaar 2003 was een overgangsjaar voor de bibliotheek. Er werden veel inspanningen geleverd om de bibliotheek verder uit te bouwen. Het sorteren van de COI-informatie (Country of origin) was één van de belangrijkste taken voor de bibliotheek in 2003. Deze informatie zal gescand worden of op een andere wijze elektronisch worden gerecupereerd en dit met het oog op de integratie in het documentair intranet. De integratie van een elektronisch bibliotheekmanagementsysteem is voorzien in 2004 en zal de dienstverlening van de bibliotheek nog verbeteren wat de bestellingen, de uitlening en de research betreft.

e. Intranet

Na een voorstudie die werd afgerond in 2002 en verschillende voorbereidende werkzaamheden in dat jaar, heeft een belangrijk deel van de activiteiten van de documentatie- en researchdienst zich toegespitst op de effectieve uitbouw van een documentair intranet.

De informatievergaring, o.a. over de herkomstlanden, die sinds het ontstaan van het Commissariaat-generaal was opgebouwd, was tot nog toe niet of nauwelijks elektronisch raadpleegbaar. Een dossierbehandelaar die op zoek was naar informatie, zag zich genoodzaakt een fysiek bezoek te brengen aan de bibliotheek. Daar kon hij of zij dan opzoeken doen in de verzameling van papieren stukken. Het is de bedoeling om via het intranet de dossierbehandelaar op een makkelijke – elektronische - manier toegang te geven tot die omvangrijke verzameling.

In de eerste plaats kan het intranet ervoor zorgen dat de binnen de organisatie aanwezige kennis over de herkomstlanden optimaal aangewend kan worden. Ten tweede kan de uitbouw van een intranet ervoor zorgen dat de snelheid en de kwaliteit van de dossierbehandeling nog toeneemt. Bovendien is een elektronische collectie makkelijker up-to-date te houden en kan nieuwe informatie efficiënter gecommuniceerd worden.

Via het intranet zal ook een nieuwe bibliotheekcatalogus aangeboden worden. Ook dat is een verdere stap in het optimaal gebruik van de beschikbare boeken en tijdschriften.

f. Internationale samenwerking

In 2003 werd de internationale samenwerking nog verder uitgewerkt en geïntensifieerd door werkbezoeken en internationale vergaderingen. Er is een goede samenwerking met de verschillende zusterorganisaties. In het bijzonder met de Zwitserse, Nederlandse, Duitse, Franse en Britse researchers zijn er intensieve contacten en wordt er veel informatie uitgewisseld. Een intensieve internationale samenwerking is een onontbeerlijke voorwaarde voor de harmonisatie van de asielprocedures en noodzakelijk om een zo ruim mogelijk zicht te hebben op de situatie in de landen van herkomst.

I. IGC (Inter-Governmental Consultations on Asylum Refugee and Migration Policies)

In het kader van IGC werd er een vergadering gehouden te Genève met de hoofden van de researchdiensten, tevens werden er specifieke landgebonden workshops gehouden waar de researchers intensief aan deelnamen. (zie ook "dienst Internationale Relaties")

II. A8-meeting

In het voorjaar vond er een vergadering plaats in Hamburg met beleidsmensen en diensthoofden van researchcentra van Nederland, Zwitserland, Zweden, Duitsland, UK en België. Op de agenda stond o.a. de crisis in Irak en de terugkeer naar Afghanistan, daarnaast werd er uitvoerig ingegaan op de "Country of Origin Information-units management" (Management van de documentatie- en researchdiensten).

In oktober was het de beurt aan België om de driedaagse vergadering te organiseren en voor te zitten. In een uitstekende samenwerking met de Dienst Vreemdelingenzaken werd deze vergadering georganiseerd in Brugge. Thema's die ditmaal aan bod kwamen waren o.a. de laatste evoluties op het vlak van instroom, de meeste recente acties op het vlak van informatievergaring en het idee van een kaartendatabank.

In december werd er door de UK een mini A8-vergadering georganiseerd met de diensthoofden van de research- en documentatiecentra van de bovenvermelde landen, waarop er samenwerkingsprojecten besproken en verder uitgewerkt werden.

2.3. Psy-supportcel

De hoofdplicht van de Psy-supportcel bestaat er in de dossierbehandelaar te adviseren over de psychische en de mentale toestand van de kandidaat-vluchteling wanneer deze een invloed kan hebben op de behandeling van een dossier.

De Psy-supportcel werd in 2001, onder andere naar aanleiding van een UNHRC-aanbeveling, opgericht. Het concept en de werking werd overeenkomstig de vigerende wettelijke en deontologische richtlijnen uitgewerkt. Een adviseur-expert, psycholoog Luc QUINTYN, is belast met de organisatie en de werking van de cel.

Concreet behelst de taak van de Psy-supportcel het verstrekken van een individueel advies aan de dossierbehandelaars. Meestal wordt het advies verstrekt na een "individueel" psychologisch evaluatieonderzoek en gevolgd door een uitgebreid psychologisch evaluatieverslag.

	Evolutie aantal individuele psy-evaluatieverslagen
2001	35
2002	79
2003	302

Overzicht 2003	
1. Individuele psychologische onderzoeken met verslag ⁹	127
2. Schriftelijke adviezen op dossier ¹⁰	77
3. Mondelinge adviezen aan dossierbehandelaars	98

⁹ Onderzoeken gedaan op vraag van dossierbehandelaars en/of autoriteiten CGVS: 118; DVZ : 4; VBV: 5

¹⁰ In casu gaat het meestal om schriftelijke evaluaties van medische attesten en dit na studie van het gehele dossier en na contact met de behandelende arts.

Opmerkingen :

- geen significantie naar geslacht (Vrouwelijk : 54 % / Mannelijk : 46%);
- geen significantie naar land van oorsprong;
- het totale aantal tussenkomsten is toegenomen tot 302, wat een stijging betekent van meer dan 380 % in vergelijking met vorig jaar;
- uit deze cijfers blijkt overduidelijk dat de kandidaat vluchtelingen in een steeds ruimere mate een factor "psy" aanvoeren om hun dossier te ondersteunen.

Ook de appreciatie van de medisch-psychologische attesten behoort tot de opdracht van de Psy-supportcel. De aard en/of inhoud van sommige aangevoerde medische, psychiatrische en psychologische attesten zorgen voor heel wat onduidelijkheid en noden de cel soms om bijkomende inlichtingen in te winnen. Hoewel de overgrote meerderheid van de attesten objectief en te goeder trouw zijn, moet vastgesteld worden dat er toch soms welwillendheidsattesten en zelfs enkele manifest frauduleuze medische attesten werden voorgelegd in 2003.

Naast deze hoofdactiviteiten, gericht op de asielzoeker zelf, wordt de Psy-supportcel ook actief betrokken bij het HRM-beleid van het Commissariaat-generaal. In samenwerking met het KLC (Kennis- en Leercentrum) verzorgde zij in 2003 o.a. meerdere informatiesessies en basisopleidingen voor de dossierbehandelaars. Deze vormingen concentreerden zich dan op geëigende en materiegebonden problemen zoals: psychotraumatologie, etnopsychiatrie, stresspreventie, psycho-pathologie binnen de vluchtelingenpopulatie, enz.

Zowel de Psy-supportcel van het Commissariaat-generaal als deze van de Dienst Vreemdelingenzaken en FEDASIL worden regelmatig geconfronteerd met een bijzondere categorie bestaande uit volwassen alleenstaande kandidaat-vluchtelingen die wegens een ernstige psychiatrische aandoening nooit konden worden geïnterviewd. Hun administratieve statuut blijft dan ook noodgedwongen ongeregeld met soms schrijnende situaties tot gevolg. In de meeste gevallen zijn het echter geen vluchtelingen. Een oplossing voor dit probleem overstijgt echter de bevoegdheid van het Commissariaat-generaal.

2.4. Juridische Dienst

Deze dienst is opgesplitst op taalbasis wegens de soms verschillende benaderingswijze van de materie door de Franstalige en de Nederlandstalige Kamers van de Raad van State.

Op 31 december 2003 berustte de leiding over de Franstalige sectie bij Elisabeth MAERTENS en bij Frank DE NEVE voor de Nederlandstalige sectie. De dienst bestaat uit 37 medewerkers, onder wie een twintigtal universitaire medewerkers.

Om de interactie tussen de dossierbehandelaars en de Juridische Dienst te verhogen werd in 2001 beslist om voor een periode van zes maanden, dossierbehandelaars ter versterking toe te voegen aan de Juridische Dienst. Hierdoor kunnen ze hun juridische kennis verrijken, om die dan vervolgens met hun collega's binnen de geografische pijlers te delen. Sinds 2001 worden er eveneens op structurele basis vergaderingen georganiseerd tussen de dossierbehandelaars en de medewerkers van de Juridische Dienst.

I. Verdediging van de aangevochten beslissingen voor de Raad van State

De asielzoekers kunnen een beroep indienen tegen de bevestigende beslissing tot weigering van verblijf bij de Raad van State, waarbij ze de schorsing en/of vernietiging van de betwiste beslissing kunnen vragen. Het is eveneens mogelijk een schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid te vragen. Dit betreft vooral asielzoekers die in een gesloten centrum verblijven en een onmiddellijke repatriëring riskeren.

In tegenstelling tot vele andere administraties doet het Commissariaat-generaal geen beroep op advocaten om zijn beslissingen voor de Raad van State te verdedigen. Deze verdediging wordt toevertrouwd aan medewerkers van de Juridische Dienst. Een medewerker van de Juridische Dienst is aanwezig op elke zitting van de Raad van State (zittingen die over het algemeen meerdere malen per week worden gehouden) om de aangevochten beslissing mondeling te verdedigen. Wegens de mogelijkheid om in sommige gevallen een schorsingsaanvraag bij uiterst dringende noodzakelijkheid in te dienen moet de dienst zelfs buiten de normale kantooruren en tijdens de weekends worden verzekerd.

De mondelinge verdediging voor de Raad van State wordt in principe voorafgegaan door een schriftelijke voorbereiding. Nota's en verweerschriften worden opgesteld op basis van het dossier van het Commissariaat-generaal en het inleidend verzoekschrift van de advocaat van de tegenpartij. Het opstellen van deze nota's en verweerschriften vormt, samen met de mondelinge verdediging, het belangrijkste werk van de medewerkers van de Juridische Dienst.

	Bevestigende Beslissingen	Schorsingen	%schorsingen	Vernietigingen	%vernietigingen
1993	11.070	1.726	15,59 %	604	5,46 %
1994	12.497	1.526	12,21 %	1.294	10,35 %
1995	8.053	1.163	14,44 %	1.214	15,08 %
1996	9.109	1.417	15,56 %	1.287	14,13 %
1997	5.987	427	7,13 %	398	6,65 %
1998	4.308	388	9,01 %	507	11,77 %
1999	8.337	1.397	16,76 %	954	11,44 %
2000	12.233	3.094	25,29 %	3.389	27,70 %
2001	20.633	6.645	32,21 %	5.384	26,09 %
2002	18.113	8.299	45,82 %	6.551	36,17 %
2003	11.392	6.164	54,11 %	6.225	54,64 %

Aantal beroepen ingediend bij de Raad van State tegen de bevestigende beslissingen van het Commissariaat-generaal

In de loop van de voorbije jaren is het aantal beroepen aanzienlijk gestegen om drie redenen:

- Het arrest 43/98 van het Arbitragehof, van 22 april 1998, dat het verlenen van maatschappelijke hulpverlening verplicht aan uitgeprocedeerde asielzoekers die nog niet werden verwijderd door de Dienst Vreemdelingenzaken en van wie het beroep nog hangend is bij de Raad van State. Het feit dat verschillende advocaten sociale bijstand beschouwen als een voldoende reden om een beroep in te dienen voor de Raad van State, heeft de impact van dit principe vergroot.
- De advocaten-stagiairs kunnen eveneens tussenkomen bij de Raad van State, wat de financiële drempel om beroep in te stellen via het pro deo-systeem verlaagt.

. De tijd die nodig is om een uitvoerbare beslissing te nemen in de ontvankelijkheidsfase is duidelijk verminderd, wat de asielzoekers ertoe aanzet om andere middelen uit te putten om hun verblijf te verlengen.

II. Intrekking van een bevestigende beslissing

Wanneer de medewerkers van de Juridische Dienst menen dat een beslissing van de commissaris-generaal waartegen een beroep werd ingesteld, het onderzoek van de Raad van State niet zal doorstaan, stellen zij de commissaris-generaal voor om de beslissing in te trekken. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer er een administratieve vergissing werd begaan of wanneer duidelijk blijkt dat de beslissing niet voldoet aan de motiveringscriteria van de Raad van State. In geval van intrekking geeft de Juridische Dienst advies over het gevolg dat aan deze intrekking moet worden gegeven. Een intrekking betekent niet noodzakelijk dat het Commissariaat-generaal zich heeft vergist over de inhoud van het dossier.

jaar	aantal
1998	48
1999	80
2000	197
2001	214
2002	384
2003	256
Totaal	1179

Aantal intrekkingen op voorstel van de Juridische Dienst

Sinds 2003 wordt een daling vastgesteld van het aantal intrekkingen die door de Juridische Dienst worden genomen na de betekening aan het Commissariaat-generaal van een schorsings- of vernietigingsberoep of na een eventuele vraag tot heropening.

III. Opvolging van de beslissingen die door de Raad van State worden vernietigd

Wanneer de Raad van State een bevestigende beslissing van het Commissariaat-generaal vernietigt, moet de commissaris-generaal een nieuwe beslissing in hetzelfde dossier nemen. Deze nieuwe beslissingen worden opgesteld door de dossierbehandelaars binnen de geografische secties of de projectsecties. De Juridische Dienst volgt deze dossiers aandachtig op en geeft advies, waardoor er een juiste en correct gemotiveerde beslissing kan worden genomen (in geval van een nieuwe bevestigende beslissing).

IV. Juridische ondersteuning

Een andere belangrijke taak van de Juridische Dienst bestaat erin, de dossierbehandelaars te informeren over de laatste ontwikkelingen van de rechtspraak van de Raad van State. Daarom worden er geregeld syntheses van de rechtspraak van de Raad van State opgemaakt en meegedeeld aan de dossierbehandelaars. Er worden ook adviezen in verband met de motivering onder de dossierbehandelaars verspreid. Dit jaar gaf de Juridische Dienst aan alle dossierbehandelaars een opleiding over de formele motivering.

Een medewerker van de Juridische Dienst volgt ook de beslissingen van de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen (VBV) op. Er wordt een inventaris van de rechtspraak van de VBV opgemaakt en de erkenningsbeslissingen worden geanalyseerd.

De interne nota's van juridische aard worden eveneens opgesteld door de Juridische Dienst.

Om de bevestigende beslissingen van het Commissariaat-generaal voor de Raad van State te verdedigen, volgen de medewerkers van de Juridische Dienst eveneens aandachtig het beleid van elke geografische pijler en van de projectsecties in functie van de verschillende landen van herkomst. Daarom neemt een medewerker van de Juridische Dienst deel aan de maandelijkse vergaderingen van de geografische pijlers en van de projectsecties. Tijdens deze vergaderingen hebben de dossierbehandelaars eveneens de mogelijkheid om vragen van juridische aard te stellen aan de medewerker van de Juridische Dienst.

V. Administratieve ondersteuning

De administratieve medewerkers van de Juridische Dienst staan in voor de administratieve voorbereiding van de dossiers die moeten worden neergelegd op de griffie van de Raad van State. Ze maken de nodige fotokopieën en sturen het originele dossier naar de Raad van State.

Deze medewerkers staan eveneens in voor de administratieve voorbereiding van de zittingen. Voor elke zaak die tijdens deze zittingen wordt behandeld, voegen zij het advies van de auditeur van de Raad van State toe aan de nota of aan het verweerschrift en bezorgen alles aan de dossierbehandelaar die het Commissariaat-generaal zal vertegenwoordigen op de zitting van de Raad van State.

De administratieve medewerkers van de Juridische Dienst coderen ook de verzoekschriften, arresten en intrekkingen in de databank. Zij klasseren en scannen eveneens arresten, typen intrekkingenbeslissingen en verzenden ze naar de verschillende betrokken partijen. Zij staan in voor, algemeen gesteld, VBV alle administratieve taken die de dienst vereist.

II. DIENST DOCUMENTEN

De Vreemdelingenwet¹¹ bepaalt dat de commissaris-generaal aan erkende vluchtelingen administratieve documenten¹² uitreikt die normaal door hun nationale overheden zouden worden uitgereikt.

Opgemerkt wordt dat deze documenten **niet** worden uitgereikt aan kandidaat-vluchtelingen.

Volgende documenten en getuigschriften werden uitgereikt:

1. Het vluchtelingenattest (de vroegere vluchtelingenkaart werd in februari 2003 afgeschaft en vervangen door een "vluchtelingenattest"). Dit attest wordt met het oog op de inschrijving in de gemeente afgeleverd.

¹¹ Artikel 57/6, vierde lid.

¹² Omschreven in artikel 25 van het Vluchtelingenverdrag en artikel 25 van het Verdrag van New York betreffende de status van staatlozen.

2. akten van burgerlijke stand zoals:

- getuigschriften van geboorte (voor aanvraag Belgische nationaliteit, huwelijk, gemeente, studies...);
- getuigschrift van identiteit (verbetering van identiteitsgegevens);
- getuigschrift van huwelijk (voor aanvraag Belgische nationaliteit, gemeente, aankoop woning, arbeidscontract).

3. attesten betreffende de status van vluchteling nodig voor:

- naturalisatieaanvragen
- aanvraag reisdocument
- studiebeurs
- kinderbijslag
- herinschrijving in de gemeente

4. vrijstellingen van echtverklaring

5. afstand van de status van vluchteling (inclusief omwille van verkrijging van de Belgische nationaliteit):

- inhouden van de vluchtelingenkaart + reisdocument
- eventuele teruggave nationaal paspoort
- verwittigen instanties (DVZ, gemeente....)

In cijfers uitgedrukt:

Periode	02/88-12/02	01-12/03	02/88-12/03
Akten van burgerlijke stand	50.779	5.160	55.939
Attesten	46.843	7.049	53.892
Wettigingen	758	2	760
Vluchtelingenbewijzen (of duplicaten)	23.556	256	23.812
Afstand van status	1.477	16	1.493
Totaal	123.413	12.483	135.896
Per maand	689	1.040	711

De Dienst Documenten wordt geleid door Eric ANCIAUX en Anita JANS.

III. ALGEMENE DIENSTEN

a. Helpdesk/Onthaal

Om de werking van de vroegere 'dienst onthaal' beter weer te geven, kreeg deze dienst in 2001 een nieuwe naam, die beter aansluit bij zijn taak: de Helpdesk. Deze dienst speelt een belangrijke rol bij een meer klantvriendelijke benadering van de asielzoekers.

De Helpdesk staat in voor de opvang en begeleiding van de kandidaat-vluchtelingen en erkende vluchtelingen, die zich om uiteenlopende redenen bij het Commissariaat-generaal aanmelden.

Daarnaast verzorgt deze dienst ook de permanentie van de telefooncentrale, de opvang van andere bezoekers dan kandidaat-vluchtelingen, de dienst advocaten en de kinderopvang die tijdens het gehoor de kinderen opvangt van de kandidaat-vluchtelingen. Ook voor telefonische informatie, bv. over de stand van de procedure, kunnen alle betrokkenen steeds terecht bij de Helpdesk.

Kandidaat-vluchtelingen kunnen zich in persoon bij het Commissariaat-generaal aanmelden om een beroep in te stellen tegen de beslissing van de Dienst Vreemdelingenzaken, om een adreswijziging door te geven, om bijkomende documenten neer te leggen, of hun documenten terug af te halen...

Met vragen over hun asielprocedure of vragen die nauw verbonden zijn met de vreemdelingenproblematiek (huwelijk, familiehereniging, werk, regularisatie, vrijwillige terugkeer met IOM,...) kunnen zij steeds terecht bij de Helpdesk.

Ook wanneer ze problemen hebben in het centrum waar ze verblijven of met de gemeente of het OCMW pogen de medewerkers van de Helpdesk hiervoor een oplossing te vinden.

Wanneer kandidaat-vluchtelingen afstand willen doen van hun asielprocedure, kunnen ze hiervoor eveneens terecht bij de Helpdesk. Na inlevering van hun bijlage 26 bis of bijlage 26, wordt in tweevoud een document van afstand opgemaakt.

Naast de opgeroepen voor gehoor, melden er zich per dag gemiddeld nog zo'n 120 mensen aan bij het Commissariaat-generaal.

De Helpdesk is elke werkdag toegankelijk van 8 uur tot 16 uur en wordt geleid door Peggy VERCAUTEREN.

Dienst Advocaten

Zodra de commissaris-generaal in de ontvankelijkheidsfase of in de fase ten gronde een eindbeslissing genomen heeft, bestaat de mogelijkheid het asieldossier op het Commissariaat-generaal te consulteren of tegen betaling een kopie van bepaalde stukken van het dossier te krijgen. Zolang het dossier nog in behandeling is bij het Commissariaat-generaal, bestaat deze mogelijkheid niet.

Het volstaat om de dag voordien schriftelijk of telefonisch inzage van het dossier te vragen. Het is ook mogelijk zich de kopieën per post te laten toesturen.

In 2003 werden er 461 dossiers ter plaatse ingezien en werden er 4.145 dossiers gekopieerd (1.169 per post toegezonden, 2.976 afgehaald).

Kinderopvang

Om de kandidaat-vluchtelingen en de dossierbehandelaars niet bijkomend te belasten en het gehoor zo sereen mogelijk te laten verlopen, heeft het Commissariaat-generaal voorzien in een kinderopvang. De ouders kunnen voor de duur van het gehoor hun kinderen toevertrouwen aan de medewerkers van de kinderopvang. Deze opvang is volledig vrijblijvend. Ouders die dit wensen, kunnen hun kinderen bij zich houden bij het gehoor.

De kinderopvang is elke dag geopend van 8 uur tot 16 uur. Per dag worden er één tot vier kinderen opgevangen.

b. Dienst Internationale Relaties

De problematiek inzake vluchtelingen en asielzoekers heeft van nature een internationale dimensie, zodat regelmatige internationale contacten noodzakelijk zijn. Deze contacten vinden hoofdzakelijk plaats in het kader van de Europese Unie. Daarnaast bestaan er ook meer informele intergouvernementele fora, waarbij niet alleen de lidstaten van de Europese Unie maar ook derde landen en internationale organisaties betrokken zijn.

De Dienst Internationale Relaties werd opgericht in de aanloop naar het Belgische voorzitterschap tijdens het tweede semester van 2001, waarbij de verantwoordelijke van deze nieuw opgerichte dienst het voorzitterschap van de CIREA-werkgroep waarnam. De bedoeling was de internationale contacten te stroomlijnen, vooral met het oog op een betere coördinatie en opvolging.

De dienst wordt geleid door Frank CARPENTIER.

I. Samenwerking op het vlak van de Europese Unie

Vanaf de tweede helft van 2002 werd de CIREA-werkgroep omgevormd tot EURASIL. Wat de activiteiten betreft was er nauwelijks een verschil. Alleen werd het beurtroolsysteem, dat voorheen bestond, verlaten en wordt EURASIL nu permanent voorgezeten door vertegenwoordigers van de Europese Commissie.

CIREA vroeger en EURASIL nu, zijn werkgroepen binnen het kader van de Europese Unie waar experts van de asielinstanties van de lidstaten op informele wijze met elkaar overleg plegen en gegevens en informatie uitwisselen. Per jaar hebben er 6 à 8 vergaderingen plaatsgevonden, waar naast meer algemene informatie ook specifieke landen van oorsprong of horizontale thema's aan bod kwamen. Elk semester was er ook een vergadering met de asielinstanties van de Verenigde Staten en Canada. Vanaf april 2003 waren ook de bevoegde diensten van de nieuwe lidstaten vertegenwoordigd.

In de loop van 2003 kwamen volgende asiel-doelgroepen aan bod: de Roma uit Oost-Europa, Afghanistan en de D.R. Congo. Daarnaast werden er uiteenlopende horizontale thema's besproken: de behandeling van asielaanvragen buiten de onthaallanden en de ambassade-procedures, genitale verminking als asielmotief, de vaststelling van de identiteit en de nationaliteit in het kader van de asielprocedure, en de voorbereiding van een handboek inzake beroepsprocedure's.

2003

Naast het opvolgen van de EURASIL-vergaderingen, lag het in de bedoeling dat de Dienst Internationale Relaties actief de fora zou opvolgen waar werk wordt gemaakt van de harmonisatie van het asielbeleid binnen de Europese Unie. Het Verdrag van Amsterdam (1997) bepaalt immers dat er inzake de asielmateries binnen een vastgestelde termijn:

- een regeling moet worden getroffen ter bepaling van de lidstaat die verantwoordelijk is voor het onderzoek van de asielaanvraag.
- een aantal minimumnormen worden vastgelegd inzake:
 - o het onthaal van asielzoekers
 - o de voorwaarden waaraan een kandidaat-vluchteling moet voldoen om het statuut te verwerven
 - o de asielprocedure
 - o de tijdelijke bescherming in geval van een massale instroom
 - o de subsidiaire bescherming als aanvulling op de bescherming die het Verdrag van Genève biedt.

2003

De voorstellen worden eerst grondig door experts besproken in de werkgroep "ASIEL". Via een aantal tussenstadia (SCIFA, COREPER) worden ze ten slotte ter goedkeuring aan de Raad van Ministers voorgelegd.

2003

Inmiddels zijn de richtlijnen aangenomen over de minimumnormen inzake de tijdelijke bescherming bij massale instroom¹³ en het onthaal van asielzoekers¹⁴, en een regeling ter bepaling van de lidstaat die verantwoordelijk is voor het onderzoek van de asielaanvraag¹⁵ werd uitgewerkt. Eind 2003 wachten de voorstellen tot richtlijn voor de drie overblijvende thema's (vluchtelingenstatus, subsidiaire bescherming en asielprocedure) nog op een definitief akkoord.

2003

In 2002 lanceerde de Europese Commissie een nieuw actieprogramma ARGO genaamd, ter bevordering van de administratieve samenwerking binnen de Europese Unie op gebied van asiel, visa, immigratie en buitengrenzen. Het Commissariaat-generaal diende eind 2002, samen met de Nederlandse, Poolse en Tsjechische zusterorganisaties, een voorstel in dat als enig asielproject werd weerhouden. Bedoeling was samen te werken om de herkomstbepaling van Tsjetsjeense asielzoekers aan de hand van controlelijsten en taalanalyse verder te verfijnen. Dit project werd in september 2003 met succes afgerond. De Dienst Internationale Relaties had daarbij een sturende en coördinerende functie.

2003

Eind 2003 werd er een nieuw voorstel ingediend. Ditmaal gaat het om een samenwerkingsverband tussen België, Frankrijk en Zwitserland met als thema de Democratische Republiek Congo.

2003

¹³ Richtlijn 2001/55/EG van 20/07/2001

¹⁴ Richtlijn 2003/ 9/EG van 27/01/2003

¹⁵ Verordening 2003/ 343/EG van 18/02/2003 (zie ook verder, p.50).

II. Samenwerking op multilateraal vlak

Het Commissariaat-generaal nam deel aan vergaderingen die werden georganiseerd in het kader van IGC (Inter-governmental Consultations on Asylum, Refugee and Migration Policies). Dit forum voor discussie en informatie-uitwisseling brengt geregeld vertegenwoordigers van bepaalde staten uit Europa, Noord-Amerika en Australië bijeen die diverse thema's behandelen inzake asiel, terugkeer, mensenhandel en andere vormen van illegale handel, informatiegaring over landen van herkomst, immigratie en veiligheid, biometrie en technologie, enz ...

Ook in 2003 hebben de medewerkers van het Commissariaat-generaal op een systematische en actieve wijze geparticipeerd aan elke werkgroep. Daarnaast werd er een regelmatige consultatie van en coördinatie met het IGC in Genève tot stand gebracht en werden er bilaterale contacten gelegd om de ontwikkeling en de efficiëntie van de structuur van IGC te bevorderen. Op Belgisch niveau coördineert de internationale dienst van het Commissariaat-generaal de vertegenwoordiging van de verschillende betrokken diensten (Dienst Vreemdelingenzaken, Federale Politie, ...) bij de IGC-activiteiten.

Vanaf oktober 2002 nam België – in de persoon van de commissaris-generaal - voor één jaar, het voorzitterschap van IGC waar (in oktober 2003 nam Noorwegen de fakkel over). In dit kader leidde de commissaris-generaal, Pascal SMET, de besprekingen tijdens de "Full Round of Consultations" in Antwerpen (april 2003). Centrale thema's daarbij waren de registratie van asielzoekers en migranten (in februari 2003 reeds gedetailleerd behandeld tijdens de multi-disciplinaire werkgroep "Registratie"), "Protection in the Region" en integratie.

Op de "Steering Group"-vergadering in mei 2003 en de Mini Full Round in november 2003, waar telkens een balans werd opgemaakt van de activiteiten van de werkgroepen en de toekomstige oriëntaties werden vastgelegd, was ofwel de commissaris-generaal, ofwel een adjunct-commissaris aanwezig. In juni 2003 nam het hoofd van CEDOCA deel aan een vergadering van de werkgroep inzake informatievergaring over landen van herkomst van kandidaat-vluchtelingen (COI). Andere medewerkers van het Commissariaat-generaal hebben dan weer hun expertise aangebracht in het kader van multi-disciplinaire seminaries over Nigeria (januari 2003), Rusland (maart 2003) en Servië, Montenegro en Bosnië-Herzegovina (november 2003). In september 2003 nam de operationele coördinator deel aan de werkgroep "Data". Tenslotte nam in november 2003 een adjunct-commissaris, bijgestaan door een medewerker van de Juridische Dienst, deel aan de werkgroep "Asiel" gewijd aan de uitsluitingsproblematiek.

Een medewerkster van de Dienst Internationale Relaties, Alexandra LAINE werd vanaf september 2003 voor negen maanden gedetacheerd naar IGC in Genève. Zij is er verantwoordelijk voor de coördinatie van de activiteiten van de werkgroep "Asiel" en "Technologie en Biometrie".

Daarnaast heeft het Commissariaat-generaal ook deelgenomen aan het zogenaamde A8-overleg. (zie ook "Cedoca, de documentatie- en researchdienst")

III. Bilaterale contacten

Uiteraard zijn er voortdurend formele en informele contacten met buitenlandse collega's met het oog op informatie-uitwisseling inzake zowel de situatie in de landen van oorsprong, als de gehanteerde maatstaven bij de beoordeling van asielaanvragen.

c. Het Kennis- en Leercentrum

Het KLC (het Kennis- en Leercentrum) dat als opleidingsdienst van het Commissariaat-generaal het daglicht zag in september 2001 heeft zich in 2003 voornamelijk geconcentreerd op de opleiding van de nieuwe dossierbehandelaars. De vorming van de nieuwkomers is ook de hoofdreden geweest voor het oprichten van deze dienst, zoals aangehaald werd in het jaarverslag 2001 en 2002.

Naast het opleiden van de nieuwe dossierbehandelaars werd er in 2003 meer aandacht besteed aan de permanente vorming van de reeds in dienst zijnde personeelsleden.

a. Kennisoverdracht aan nieuwe medewerkers

In de loop van het jaar werden 27 nieuwe dossierbehandelaars aangeworven, waarvan het merendeel tot de Franse taalrol behoort. Allen werden opgeleid door het KLC overeenkomstig het basisvormingspakket dat de vorige jaren werd ontwikkeld en uitgewerkt. Dit omvat o.a.

- vluchtelingenrecht (de Conventie van Genève, de Vreemdelingenwet, interne interpretaties)
- interviewtechnieken
- omgaan met tolken
- beslissingstechnieken
- landeninformatie
- gebruik informaticanetwerk Commissariaat-generaal
- formele motiveringsvereisten
- werken met minderjarigen
- problemen van mensenhandel en openbare orde
- werking van de Psy-supportcel
- rondleidingen bij aanverwante diensten.

Tijdens deze vijfweekse opleiding worden ze tevens vertrouwd gemaakt met de dagelijkse dossierbehandeling in de respectieve secties waaraan ze werden toegewezen. Om de opleiding zo waardevol mogelijk te maken, worden zowel lessen, lesgevers als cursisten tijdens de opleiding continu geëvalueerd, zodat waar nodig kan worden bijgestuurd.

b. Permanente vorming

Sinds 2003 wordt aan de medewerkers de mogelijkheid geboden om binnen het Commissariaat-generaal zelf opleidingen te volgen en dit volgens hun eigen ritme. Hiervoor maakt men gebruik van gespecialiseerde cd-rom's.

Het gaat hier enerzijds om het aanleren van technieken om de typvaardigheid te vergroten en anderzijds om het verbeteren van de kennis van de andere landstaal. Het is de bedoeling om dit aanbod in 2004 nog verder uit te breiden.

Voor de personeelsleden van de niveau's B-D werd een uiteenzetting gegeven over de asielpcedure en de Conventie van Genève. Door de achtergrondkennis die zij zo verkrijgen, kunnen ze het werk waarmee ze dagdagelijks bezig zijn beter kaderen in de ganse asielpcedure.

Aan de medewerkers van niveau B-D, en aan de supervisors werd de mogelijkheid geboden een vierdaagse opleiding 'Beter communiceren' te volgen. Deze door het OFO (Opleidingsinstituut van de Federale Overheid) ingerichte opleiding werd aangepast aan de specifieke behoeften van het Commissariaat-generaal.

De 11 nieuwe supervisors kregen ook een tweedaagse opleiding "coaching-situationeel leidinggeven".

Bovendien hebben alle supervisors met het oog op het optimaliseren van het beheer van hun cel een cursus "timemanagement" gevolgd.

De researchers van CEDOCA kregen tijdens de opleiding "spreken voor publiek", ingericht door het OFO, de kans hun presentatietechnieken te verbeteren.

In het kader van deze permanente vorming hebben de medewerkers van de Dienst Documenten een werkbezoek gebracht aan de FOD Buitenlandse Zaken.

Sinds februari 2003 staat het KLC ook in voor de organisatie van maandelijkse middagmeetings, waarbij één onderwerp nader wordt toegelicht, meestal door specialisten¹⁶ van buiten het Commissariaat-generaal.

Een aantal personeelsleden volgt ook externe cursussen, die in minder of meerdere mate gerelateerd zijn met hun functie bij het Commissariaat-generaal. Dit gaat van taalcursussen tot vormingssessies in verband met humanitair recht.

c. Interne werking KLC

Het KLC overlegt op regelmatige basis met de opleidingsdiensten van de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) en de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen. Naar aanleiding van deze vergaderingen volgden verschillende dossierbehandelaars van DVZ een gehoor op het Commissariaat-generaal.

d. Dienst Communicatie

Ter gelegenheid van het vijftienjarige bestaan van het Commissariaat-generaal organiseerde de dienst Communicatie onder leiding van Arlin BAGDAT talrijke activiteiten.

- I. Zo vond in januari de nieuwjaarsreceptie uitzonderlijk plaats in het prestigieuze Egmontpaleis. Er werd hulde gebracht aan de personeelsleden die van bij de oprichting van het Commissariaat-generaal, op 1 februari 1988, nog in dienst waren.
- II. Om het vijftienjarige bestaan van het Commissariaat-generaal te accentueren werd er eveneens een specifiek logo ontworpen. Dit logo werd het hele jaar lang op alle briefwisseling aangebracht.
- III. Het hoogtepunt van de activiteiten rond het vijftienjarige bestaan van het Commissariaat-generaal vond plaats op 13 februari 2003 met het werkbezoek van Z.M. Koning Albert II aan het Commissariaat-generaal. Na de ontvangst door de Minister van Binnenlandse Zaken Antoine Duquesne en de commissaris-generaal Pascal Smet bezocht Z.M. Koning Albert II eerst de helpdesk, om vervolgens deel te nemen aan een werkvergadering.

¹⁶ o.a. **Peter von Bethlenfavy**, regionaal afgevaardigde IOM; **Bob Pleysier**, directeur-generaal Fedasil; **Jacques Mouchet**, UNHCR-vertegenwoordiger en **Régine Vandriessche**, ambassadeur voor de migratie hebben een uiteenzetting gegeven in het kader van deze middagmeetings.

Deze vergadering begon met een uiteenzetting over de werking van het Commissariaat-generaal door Pascal Smet en de stand van zaken van de behandeling van de asielaanvragen. Daarna volgde een uiteenzetting over de dossiers van minderjarige asielzoekers door de coördinatrice Hedwige de Biourge en van de coördinator Pascal Robaey voor de dossiers i.v.m. mensenhandel. De commissaris-generaal sloot deze sessie af met het toelichten van de harmonisatie van de asielprocedures op Europees niveau. Na afloop van de vergadering stelde Z.M. de Koning vragen aan de verschillende sprekers en deelnemers.

Om het voltallige personeel te betrekken bij deze buitengewone gebeurtenis werd er in de inkomhal van de North Gate I een receptie georganiseerd waarop alle medewerkers van het Commissariaat-generaal werden uitgenodigd.

De media berichtten uitvoerig over het bezoek van Z.M. de Koning aan het Commissariaat-generaal. Tegelijk met de werkvergadering, waaraan Z.M. Koning Albert II deelnam, werd er een informatievergadering voor de journalisten georganiseerd. Een dossier met o.a. de tussenkomsten van de sprekers alsook statistieken in verband met de behandeling van asielaanvragen werd ter beschikking gesteld van de journalisten.

- IV. In het kader van de activiteiten rond het vijftienjarig bestaan van het Commissariaat-generaal werd er eveneens een opendeurdag georganiseerd in de lokalen van de North Gate I op zondag 6 juli 2003. Dit evenement was in de eerste plaats gericht op de families van de personeelsleden, de omwonenden en de bezoekers van de *Open Door Days* van het opvangcentrum "het Klein Kasteeltje", die op hetzelfde ogenblik, in de buurt, plaatsvonden.

Ongeveer 200 personen hebben het Commissariaat-generaal bezocht in het kader van deze opendeurdag. Dit versterkte enerzijds het beleid van het Commissariaat inzake openheid en transparantie en anderzijds was het ook bevorderlijk voor de teamgeest van de medewerkers die instonden voor dit evenement.

VTM en het nationale persagentschap Belga hebben dit evenement gecoverd.

- V. In 2003 drukte commissaris-generaal Pascal Smet de wens uit, deel te nemen aan de opendeurdagen van de opvangcentra voor asielzoekers. De bedoeling was om het Commissariaat-generaal meer zichtbaarheid te verlenen, het open en transparant beleid te beklemtonen, de toegankelijkheid aan te tonen, het contact en de communicatie met het personeel van de centra te verbeteren alsook het werk van de medewerkers van het Commissariaat-generaal in het kader van de asielprocedure te verduidelijken.

Aangezien de centra van het "Croix Rouge" en van het "Rode Kruis" de aanwezigheid van het Commissariaat-generaal op hun opendeurdagen weigerden, beperkte deze samenwerking zich tot de federale centra van Fedasil, het Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers.

Het Commissariaat-generaal kocht een mobiele stand die zijn visuele identiteit weergeeft. De stand werd voorzien van diverse brochures, informatieblaadjes en videoapparatuur. Op een televisietoestel werd de videocassette getoond die in 2002 voor de asielzoekers werd gemaakt.

- VI. Naast de specifieke activiteiten rond het vijftienjarige bestaan van het Commissariaat-generaal hield de Dienst Communicatie zich bezig met zijn gebruikelijke activiteiten.

2003

Zo wordt het interne informatieblad *Horizon*, waarvan het eerste nummer in december 2001 verscheen, nog steeds maandelijks verspreid (identieke versies in het Frans en in het Nederlands). Dankzij *Horizon* wordt het personeel o.a. op de hoogte gebracht van de nieuwigheden en de veranderingen op het Commissariaat-generaal, bij de andere asielinstanties, op Europees en internationaal vlak. *Horizon* publiceert ook geregeld verslagen van missies in het buitenland, statistieken met betrekking tot de ontwikkeling van de asielaanvragen en informatie over het statuut van de medewerkers.

2003

Net zoals de vorige jaren werden er in 2003 talrijke rondleidingen georganiseerd voor privé-personen, scholen, universiteiten en personen die werkzaam zijn op gebied van asiel en immigratie in ruime zin (maatschappelijke werkers, OCMW-medewerkers, medewerkers van Fedasil en van de IOM,...).

De Dienst Communicatie organiseerde overigens ook rondleidingen en werkvergaderingen voor talrijke buitenlandse delegaties.

2003

In 2003 bleef de Dienst Communicatie de informatie op het intranet van het Commissariaat-generaal (dienstnota's, vademecum, *Horizon*, ...) bijwerken en nam de dienst deel aan de uitbouw van een nieuw documentair intranet.

Bovendien werd er in 2003 door deze dienst een internetsite ontworpen die toegankelijk is via de federale portaalsite (www.belgium.be/cgra of www.belgium.be/cgvs). Deze site biedt algemene informatie over het Commissariaat-generaal en de asielprocedure en alle publicaties kunnen er eveneens worden geraadpleegd.

2003

2003

2003

E. Bijzondere aandachtspunten

A. Niet-begeleide Minderjarigen

I. Cijfergegevens

In zijn vijftienjarige bestaan heeft het Commissariaat-generaal ongeveer 15.000 dossiers op naam van minderjarige asielzoekers geopend.¹⁷

In 2003 dienden 813 minderjarigen een asielaanvraag in als niet-wettelijk begeleide minderjarige. Volgens medische tests van het Universitaire Ziekenhuis van Antwerpen waren 224 van hen meerderjarig.

Ter vergelijking: in 2002 werd meer dan een derde van de 912 aanvragen die werden ingediend door niet-wettelijk begeleide minderjarigen, niet als minderjarig aanvaard ten gevolge van de medische test.

Deze niet-wettelijk begeleide minderjarige kandidaat-vluchtelingen kunnen qua leeftijd, geslacht, nationaliteit en plaats van asielaanvraag als volgt worden ingedeeld:

Leeftijd van de minderjarige kandidaat-vluchtelingen	
? 12 jaar	11 %
>12 jaar en <16 jaar	20 %
16 jaar	26 %
17 jaar	37 %

Geslacht van de minderjarige kandidaat-vluchtelingen	
Jongens	63 %
Meisjes	37 %

"Top 10" van de nationaliteiten van de minderjarige kandidaat-vluchtelingen	
1. Congo (DRC)	15,6 %
2. Guinee	8,5 %
3. Angola	6,3 %
4. Afghanistan	5,7 %
5. Kameroen	4,2 %
6. Albanië	4,2 %
7. Rwanda	3,9 %
8. Kosovo	3,3 %
9. Rusland	3,2 %
10. Nigeria	2,5 %
Liberia	2,5 %
Algerije	2,5 %

¹⁷De minderjarigen die een individuele asielaanvraag indienen, zijn in principe minderjarigen die zich alleen op het Belgische grondgebied bevinden of van een andere persoon vergezeld zijn dan hun vader, moeder of wettelijke voogd, alsook de minderjarigen die zich bij hun ouder(s) voegen of eerder dan hen aankomen op het grondgebied.

De minderjarigen die op het grondgebied zijn aangekomen met hun ouder(s) worden ingeschreven door de Dienst Vreemdelingenzaken op de bijlage 25 of 26 van hun ouder(s) en volgen bijgevolg hun procedure. De Dienst Vreemdelingenzaken kan echter om redenen zoals twijfel over de verwantschap tussen het kind en de volwassene beslissen om toch een individueel asioldossier te openen voor een minderjarige die vergezeld wordt van zijn ouder(s). Met de minderjarigen die zijn ingeschreven op de bijlage van een volwassene, wordt geen rekening gehouden in deze statistieken.

Plaats waar de minderjarige kandidaat-vluchtelingen hun asielaanvraag indienen	
Grens	6,56 %
Binnenland	93,44 %

Soort begeleiding die de minderjarige al dan niet op het Belgische grondgebied geniet	
Alleenstaande minderjarige	60,0%
Wettelijk vergezeld minderjarige (van zijn ouder of een voogd)	10,5 %
Minderjarige die wordt vergezeld van een andere volwassene dan zijn vader, moeder of zijn wettelijke voogd	9,6 %
Minderjarige van wie de begeleider nog moet worden bepaald	17,0 %
Nog te bepalen	2,9 %

II. Ontwikkeling in de praktijk

Op het Commissariaat-generaal

In 2003 bleef de minderjarigenproblematiek prioritair voor het Commissariaat-generaal. Op 13 februari 2003 werd deze problematiek speciaal onder de aandacht gebracht tijdens het bezoek van Z.M. de Koning. De situatie van de niet-begeleide minderjarige asielzoekers werd uiteengezet tijdens de werkvergadering en kreeg alle aandacht van de Koning.

In de secties zijn een vijftigtal dossierbehandelaars en supervisors druk in de weer met de specifieke behandeling van de asielaanvragen van minderjarigen. Sommigen verdelen hun tijd tussen de behandeling van de dossiers van volwassenen en minderjarigen, terwijl anderen zich volledig concentreren op dossiers van minderjarigen. Binnen de Franstalige sectie Afrika bestaat er een cel die voltijds minderjarigendossiers behandelt.

In 2003 kregen de dossierbehandelaars de gelegenheid om andere mensen uit de praktijk te ontmoeten. Tijdens een informatiesessie, gegeven door twee leden van de federale politie gespecialiseerd in het interviewen van minderjarige slachtoffers, konden zij hun kennis inzake interviewtechnieken verruimen.

In 2003 werkten de dossierbehandelaars die minderjarigendossiers behandelen, eveneens mee aan het onderzoek van Child Focus, zoals bepaald in de Programmawet van 24 december 2002, inzake het profiel en de monitoring van de trajecten van de niet-begeleide minderjarige asielaanvragers.

Hedwige DE BIOURGE, de coördinatrice van de minderjarigendossiers, is verantwoordelijk voor de vaststelling en de opvolging van de richtlijnen voor de behandeling van die dossiers. Als contactpersoon voor de externe communicatie inzake principekwesties en algemene informatie probeert zij ook de bestaande praktijken evenals de samenwerking met de andere diensten te optimaliseren.

Gezien de openheid van het Commissariaat-generaal en de wil om de praktijk inzake de minderjarigen bij te sturen, werden er in de loop van 2003 opnieuw contacten gelegd met mensen uit de praktijk om van gedachten te wisselen.

Een sprong vooruit

Op 31 december 2002 verscheen in het Belgisch Staatsblad de Wet betreffende de voogdij over niet-begeleide minderjarigen. Een jaar later, in december 2003, keurde de Ministerraad het Koninklijk Besluit goed dat de effectieve oprichting van de Dienst Voogdij garandeert.

B. De problematiek van de seksuele identiteit

Ook de problematiek van de seksuele identiteit heeft bijzondere aandacht gekregen. Van bij de voorbereiding van de dossiers wordt op het CGVS gelet op de aanwezigheid van feiten die toelaten te veronderstellen dat er een motief voor vrees in verband met de seksuele identiteit bestaat. Indien dit het geval is, zal het dossier in de mate van het mogelijke worden toebedeeld aan een dossierbehandelaar of een tolk van dezelfde sexe als de kandida(a)t(e).

In 2003 werden er twee dienstnota's verspreid betreffende de behandeling van asielaanvragen met als hoofdmotief homoseksualiteit of genitale verminkingen bij vrouwen. Deze twee richtlijnen vestigen de aandacht van de dossierbehandelaar op de specifieke benadering van een asielaanvraag op basis van een dergelijk hoofdmotief, op de specifieke gehooromstandigheden die hij dient te garanderen (voorbereiding en verloop van het gehoor) alsook op het motiveren van de beslissing. Er werd eveneens nagedacht over de behandeling van een asielaanvraag met als hoofdmotief verkrachting. Een richtlijn zal nog worden uitgewerkt.

De vluchtmotieven in verband met de seksuele identiteit worden zelden als enig element voor de asielaanvraag aangehaald. Zij worden samen met andere (religieuze, politieke, etnische...) motieven ingeroepen maar ook gecombineerd met ander motieven van vervolging wegens de seksuele identiteit. Zo wordt voor de (bijna uitsluitend) Afrikaanse landen geregeld het gedwongen huwelijk aangehaald in combinatie met de vrees voor besnijdenis. De erkenning van de hoedanigheid van vluchteling is trouwens van toepassing op een vrouw wegens dit motief. En dit niet wegens het feit van de besnijdenis zelf, maar omdat ze een actuele vrees aanhaalt met betrekking tot deze besnijdenis of met betrekking tot het risico dat ze loopt (opnieuw) te worden besneden, voor zichzelf of voor haar kinderen.

De tendens van de voorbije jaren, nl. een stijgend aantal asielaanvragen die gebaseerd zijn op vervolgingen wegens de seksuele identiteit, wordt blijkbaar bevestigd ondanks de afwezigheid van precieze gegevens hierover.

C. Mensenhandel en Openbare Orde

Ook in 2003 hebben netwerken van mensenhandelaars en -smokkelaars, elk op hun eigen manier, gepoogd de asielprocedure te gebruiken om zo hun eigen belangen en die van hun "klanten" te dienen.

Het Commissariaat-generaal wordt geconfronteerd met de asielaanvragen van de mensenhandelaars en -smokkelaars zelf, die via het indienen van een asielaanvraag hun eigen verblijf in België, minstens voor de duur van de asielprocedure, proberen te legitimeren, maar ook met de asielaanvragen van de personen die, al dan niet op vrijwillige basis, via deze netwerken naar België zijn gekomen.

Een aanzienlijk deel van de asielzoekers kiest vrij voor deze mogelijkheid om op een illegale wijze de Europese Unie binnen te komen. De netwerken fungeren dan als een soort reisbureau voor illegale immigratie. Op zich baart deze vorm van mensensmokkel minder zorgen. Immers voor sommigen onder hen is deze vorm van migratie soms de enige mogelijkheid om hun land te verlaten. In een aantal gevallen wordt de asielprocedure door de mensensmokkelaars echter misbruikt om hun "klanten" die niet in het minst beantwoorden aan de criteria van de Conventie toch aan een voorlopige

2003

verblijfstitel te helpen. Van deze groep "vermeende vluchtelingen" is er dan ook een groot aantal in het bezit van een aangekocht asielrelaas. In bepaalde gevallen worden deze kandidaat-vluchtelingen zeer goed voorbereid door de netwerken (via repetitorbureaus die de kandidaten de verhalen aanleren). Dit maakt het ook steeds moeilijker de echte asielzoekers van de anderen te onderscheiden.

2003

Uit de contacten met andere diensten zoals de Dienst Vreemdelingenzaken en de gerechtelijke instanties blijkt dat een aantal van deze "vermeende asielzoekers" ook andere procedures opstarten om hun verblijf in België al dan niet tijdelijk te legitimeren. Uit het vergelijken van de verklaringen en/of documenten neergelegd in het kader van de regularisatieprocedure of bij hun aanvraag tot het bekomen van het statuut van staatloze blijkt dat deze soms zeer sterk afwijken van de verklaringen en/of neergelegde stukken uit hun asioldossier.

2003

Behalve het fenomeen van asielmisbruik krijgt het Commissariaat-generaal ook te maken met asielaanvragen van slachtoffers van mensenhandel die door criminele bendes België worden binnengeloodst, maar waarbij hun vrijheid door deze bendes wordt beknod. Gezien de precaire situatie waarin deze slachtoffers (prostitutie, kinderhandel, economische uitbuiting) zich bevinden, worden hun dossiers met een bijzondere zorg opgevolgd. Indien uit de voorbereiding van een asioldossier blijkt dat de kandidaat-vluchteling mogelijk slachtoffer is van mensenhandel, zal het gehoor in de mate van het mogelijke gebeuren door een gespecialiseerde dossierbehandelaar die rekening houdt met de mentale toestand van het slachtoffer. Bovendien zijn alle dossierbehandelaars voldoende op de hoogte om de nodige uitleg te verschaffen over de mogelijkheid van slachtofferhulp. Indien nodig wordt er door de cel mensenhandel en openbare orde onmiddellijk contact gelegd met andere bevoegde instanties. Uiteraard wordt er ook hier een strikte scheiding gemaakt tussen de problemen eigen aan het fenomeen van de mensenhandel en de asielaanvraag op zich.

2003

Niet alle slachtoffers van mensenhandel worden bij de voorbereiding van een dossier of bij het gehoor als dusdanig herkend. Daarom hangen er aan het onthaal, in de gangen en in de bureaus van de dossierbehandelaars affiches met informatie van het Centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding in talen die de kandidaat-vluchtelingen beheersen. Op die manier wordt elk slachtoffer toch de nodige informatie aangereikt om zich eventueel tot één van de onthaalcentra te wenden.

2003

Naast de problematiek van de mensenhandel en mensensmokkel werd het Commissariaat-generaal in 2003 ook geconfronteerd met asielaanvragen van kandidaat-vluchtelingen die criminele feiten hebben gepleegd. De commissaris-generaal heeft beslist deze asielaanvragen prioritair te behandelen om zo het maatschappelijke draagvlak voor de opvang van echte vluchtelingen niet in gevaar te brengen.

2003

Binnen de cel mensenhandel en openbare orde worden alle onderzoeken naar mensenhandel, mensensmokkel en feiten van openbare orde evenals de hulp aan slachtoffers gecoördineerd. Binnen deze cel van het Commissariaat-generaal wordt ook alle relevante informatie gecentraliseerd, verwerkt en geanalyseerd. In principe verlopen de contacten met de politie, het gerecht en de staatsveiligheid via de cel mensenhandel en openbare orde en dit om te vermijden dat er informatie zou worden uitgewisseld die de confidentialiteit van het asioldossier zou schenden. Enkel informatie over de identiteit van de kandidaat-vluchteling, de stand van de procedure en eventuele informatie over criminele activiteiten die de asielzoeker in België zou hebben gepleegd, wordt doorgegeven. In geen geval mag de inhoud van het asielrelaas bekend gemaakt worden.

2003

In individuele asioldossiers gaat de cel mensenhandel en openbare orde na, of er verdachte elementen in het dossier aanwezig zijn die kunnen wijzen op het bestaan van criminele activiteiten, mensenhandel of mensensmokkel. Dit gebeurt op basis van informatie, die hoofdzakelijk afkomstig is van de Dienst Vreemdelingenzaken, politie of gerecht. Desgewenst zal tot een versnelde behandeling van het asioldossier worden overgegaan.

2003

In de loop van 2003 werden een 400-tal dossiers onderzocht met het oog op een eventuele versnelling van de procedure, wat voor 220 dossiers effectief gebeurde. Daarnaast werd in 60 dossiers geantwoord op vragen van het parket in het kader van huwelijken, nationaliteitskeuze of naturalisatie en aanvragen tot het verkrijgen van het statuut van staatloze.

Uiteraard heeft de reden voor de versnelling van het asioldossier verder geen gevolgen voor het inhoudelijke onderzoek van de asielaanvraag.

2003

Essentieel in de strijd tegen de mensenhandel en asielmisbruik is een constante en snelle informatie-uitwisseling tussen de verschillende overheden. In het kader hiervan werd door de commissaris-generaal meermaals contact opgenomen met andere Belgische instanties (de Dienst Vreemdelingenzaken, de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen, de Ministers van Binnenlandse Zaken, Buitenlandse Zaken en Justitie, politie en gerecht, de Veiligheid van de Staat en Fedasil) met de vraag tot meer samenwerking en uitwisseling van informatie teneinde de strijd tegen de mensenhandel en andere criminele uitwassen op een efficiënte, coherente en kordate wijze te kunnen optimaliseren. Hier dienen het constructieve onderhoud van de commissaris-generaal met de voorzitter van het College van Procureurs-generaal, de vruchtbare contacten met de federale politie en het gesloten protocolakkoord met de Militaire Inlichtingendienst zeker vermeld te worden.

2003

2003

2003

F. Het Wettelijk Kader

Impact van de Europese reglementering op onze rechtsorde

In 2003 werden verschillende wettelijke bepalingen van kracht. Deze bepalingen hebben grotendeels betrekking op Europese wetgevingen (richtlijnen en verordeningen) inzake asiel.

Sommige bepalingen hebben rechtstreeks betrekking op de asielprocedure in België:

- Verordening (EG) nr. 407/2002 van de Raad van 28 februari 2002 tot vaststelling van sommige uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EG) nr. 2725/2000 betreffende de instelling van "Eurodac" voor de vergelijking van vingerafdrukken ten behoeve van een doeltreffende toepassing van de Overeenkomst van Dublin trad in werking op 15 januari 2003.

Deze verordening bepaalt o.a. de voorwaarden voor het verzamelen, registreren, overbrengen en vergelijken van vingerafdrukken door de lidstaten.

- Verordening (EG) nr. 343/2003 van de Raad van 28 februari 2002 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat door een onderdaan van een derde land bij een van de lidstaten wordt ingediend trad in werking op 17 maart 2003 ter vervanging van de Overeenkomst van Dublin van 15 juni 1990. Zij is rechtstreeks van toepassing op asielaanvragen die werden ingediend vanaf 1 september 2003.

Hoewel deze verordening de beginselen bevestigt waarop de Overeenkomst van Dublin gebaseerd was – elke asielzoeker bezit de garantie dat zijn aanvraag zal worden onderzocht en zij zal slechts eenmaal door een staat worden onderzocht – geeft zij voortaan de voorrang aan de toepassing van criteria van familiale aard om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor een asielaanvraag.

- De Wet van 18 februari 2003¹⁸ verwerkt in de Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen Richtlijn 2001/55/EG van de Raad van 20 juli 2001 betreffende minimumnormen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden en maatregelen ter bevordering van een evenwicht tussen de inspanning van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van deze personen. De bepalingen van deze wet werden van kracht op 1 mei 2003.

Concreet werden de artikelen 51/5, 51/9, 52 § 4, 1°, 54, §§1 en 2, 63, 68 en 74/4 bis van de wet gewijzigd, een artikel 50 bis en een hoofdstuk II bis (57 / 29 - 57/36) werden toegevoegd.

Deze wijzigingen bepalen o.a. de voorwaarden die van toepassing zijn op een persoon die tijdelijke bescherming geniet, om een aanvraag tot erkenning van de vluchtelingenstatus in te dienen, de duur van de tijdelijke bescherming (een jaar automatisch verlengbaar, per periode van zes maanden, met een tweede periode van een jaar), de machtiging tot verblijf die eruit voortvloeit, de voorwaarden voor weigering, de voorwaarden voor overdracht van de ene staat naar de andere.

¹⁸ Belgisch Staatsblad van 11 april 2003.

Sommige Europese teksten waren nog niet in ons nationaal recht omgezet: Richtlijn 2003/9/EG van de Raad van 27 januari 2003 tot vaststelling van minimumnormen voor de opvang van asielzoekers in de lidstaten. De lidstaten moeten deze richtlijn omzetten in hun recht vóór 6 februari 2005.

Deze richtlijn stelt minimumnormen in voor de informatie die aan de asielzoekers moet worden gegeven vanaf de indiening van hun asielaanvraag, de uit te reiken documenten, de opvang- en verblijfsomstandigheden, hun voorwaarden voor toegang tot werk, het principe van gezinshereniging met betrekking tot de huisvesting, het onderwijs en de opvoeding van minderjarigen, de gezondheidszorg.

Wijzigingen van de Wet van 15 december 1980, nieuwe uitvoeringsbesluiten en omzendbrief

1. Programmawet

De Programmawet van 22 december 2003 heeft een nieuw artikel 55 ingevoegd in de Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Dit artikel bepaalt dat een asielaanvraag die werd ingediend door een vreemdeling die tussentijds gemachtigd wordt tot een verblijf van onbepaalde duur, zonder voorwerp wordt, tenzij hij binnen de zestig dagen na de uitreiking van het document dat het onbeperkte verblijf toestaat, de voortzetting van het onderzoek vraagt.

Het verwijderen van het grondgebied van personen van wie de asielaanvragen, op basis van dit artikel, als zonder voorwerp werden beschouwd, zal pas kunnen na een eensluidend advies van de commissaris-generaal.

2. Koninklijke Besluiten

a. Op 11 juli 2003 werden drie Koninklijke Besluiten afgekondigd die betrekking hebben op het functioneren van het Commissariaat-generaal respectievelijk de Dienst Vreemdelingenzaken. Begin 2004 traden ze in werking¹⁹.

- . Vooreerst vormt het *Koninklijk Besluit tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen* een aanvulling op de Vreemdelingenwet wat betreft het concrete verloop van de procedure in de ontvankelijkheids- en gegrondheidsfase. Dit KB bevestigt voor het grootste deel de reeds lang op het Commissariaat-generaal bestaande praktijk.

Met betrekking tot de werking van het Commissariaat-generaal biedt het KB een reglementaire basis voor de oprichting van de interne documentatiedienst (Cedoca), van het Kennis- en Leercentrum (KLC) en van de Juridische Dienst.

¹⁹ Belgisch Staatsblad van 31 december 2003 (Ed. 1).

Wat de rechtspleging betreft worden in het KB een aantal bepalingen opgenomen die betrekking hebben op de oproeping van kandidaat-vluchtelingen, het verzoek tot inlichtingen, het gehoor, het recht op bijstand, de rol van de tolk en het nemen van beslissingen.

Zo is de commissaris-generaal voortaan verplicht elke kandidaat-vluchteling minstens éénmaal op te roepen tijdens de procedure voor het Commissariaat-generaal. Er moeten minstens 8 werkdagen zijn tussen de verzending van de oproepingsbrief en de dag waarop het gehoor plaatsvindt. Vastgehouden kandidaat-vluchtelingen kunnen ten vroegste 24 uur na de verzending van de oproeping worden gehoord.

Het KB bevestigt ook de praktijk betreffende het versturen van oproepingsbrieven, vragen om inlichtingen en beslissingen. De gegevens die in de oproeping dienen te worden opgenomen, worden opgesomd. Ook voorziet het KB in de mogelijkheid om in de oproeping te vermelden dat de asielzoeker die zich niet voor het gehoor aanmeldt, verplicht is de nieuwe elementen ter staving van zijn asielaanvraag of de afwezigheid van nieuwe elementen mee te delen. In een dergelijk geval zullen de risico's voor de asielzoeker die niet reageert op het verzoek om inlichtingen, moeten worden vermeld in de oproeping.

Ook met betrekking tot het gehoor zelf codificeert het KB hoofdzakelijk de bestaande gebruiken. De dossierbehandelaar leidt het gehoor en waakt over het goede verloop ervan. Hij handhaaft de orde tijdens het gehoor. Voor het overige werden een aantal specifieke bepalingen opgenomen die betrekking hebben op een goed verloop van het gehoor en op de inhoud van het gehoorverslag.

In verband met de afwezigheid van de kandidaat-vluchteling op het gehoor wordt bepaald dat de dossierbehandelaar dit akteert op het gehoorverslag. De asielzoeker kan schriftelijk een geldig motief meedelen zodra hij in het bezit is van een attest. Indien het Commissariaat-generaal het motief als geldig aanvaardt en indien de asielzoeker heeft geantwoord op het verzoek om inlichtingen, zal een nieuwe hoordatum worden vastgelegd. Indien de asielzoeker na een herconvocatie opnieuw afwezig is en een geldig motief aanhaalt, kan het Commissariaat-generaal toch een beslissing nemen zonder hem opnieuw op te roepen.

Het KB bevestigt verder het recht op bijstand voor de asielzoeker. De advocaat of de vertrouwenspersoon kan het gehoor bijwonen en mag mondeling opmerkingen formuleren aan het einde van het gehoor.

Ook wordt de rol van de tolk geregeld. Meer bepaald de aanwezigheid van een tolk op het gehoor, de aanduiding van een tolk, de afstand van beroep op een tolk en de gemotiveerde vraag tot aanstelling van een andere tolk, worden nader omschreven in dit KB.

Ten slotte wordt aandacht besteed aan de stavingstukken die worden neergelegd op het Commissariaat-generaal. Deze kunnen bewaard worden op het Commissariaat-generaal met uitzondering van de nationaliteits- en identiteitsdocumenten, waarvoor dit enkel in kopie kan.

• Vervolgens dient het *Koninklijk Besluit houdende vaststelling van bepaalde elementen die dienen gevolgd te worden door de dienst van de Dienst Vreemdelingenzaken belast met het onderzoek van de asielaanvragen* te worden vermeld. De opzet van dit KB is analoog aan deze van het KB betreffende de werking en de rechtspleging van het Commissariaat-generaal.

2003

Het KB stelt dat de asielzoeker op het ogenblik van het indienen van zijn aanvraag een informatiebrochure ontvangt over zijn rechten en plichten tijdens de procedure. Het KB stelt verder dat de asielzoeker direct na zijn aanvraag alle stukken voorlegt die dienstig zijn voor zijn aanvraag. Hij kan bepaalde stukken later voorleggen, maar dan kan hem worden gevraagd waarom deze stukken niet bij de aanvang van de aanvraag werden voorgelegd. De documenten worden in principe ingehouden met uitzondering van identiteitsdocumenten en andere voorgelegde reisdocumenten. De originelen worden bijgehouden door de asielinstanties. De asielzoeker krijgt een kopie van de ingehouden stukken.

2003

Het KB regelt ook de omstandigheden van het gehoor en de procedure die wordt gevolgd indien de asielzoeker zich niet aanbiedt op de vastgestelde dag voor het gehoor. De asielzoeker mag zich tijdens het interview bij de DVZ niet laten bijstaan door een advocaat of een vertrouwenspersoon (in tegenstelling tot de procedure op het Commissariaat-generaal). Op de DVZ wordt een gehoorverslag opgemaakt dat wordt voorgelezen en voor ondertekening wordt voorgelegd. Ten laatste op het moment van de betekening van de ontvankelijkheidsbeslissing wordt een gehoorrapport aan de asielzoeker overhandigd (tegen ontvangstbewijs), waarin de belangrijkste feitelijke elementen die werden ingeroepen zijn weergegeven. Dit gehoorrapport dient niet te worden verward met het gehoorverslag.

2003

. Ten slotte dient melding gemaakt te worden van *het Koninklijk Besluit tot vaststelling van de werking van het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen*. Dit KB regelt een aantal aspecten die betrekking hebben op de organisatie van het Commissariaat-generaal. Meer bepaald worden bepalingen opgenomen over het personeel dat aan de Commissaris-generaal wordt ter beschikking gesteld door de Minister en over de begroting van het Commissariaat-generaal. Aanleiding van dit KB is het feit dat het Commissariaat-generaal niet opgenomen was in de reorganisatie van de FOD Binnenlandse Zaken conform de regels vastgelegd in het Copernicusplan.

2003

b. Op 13 september 2003 werd verder nog *het Koninklijk Besluit tot vaststelling van de bezoldigingsregeling en het administratief statuut van de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen en zijn adjuncten* aangenomen.

c. Op 27 februari 2003 werd in het Staatsblad *het Koninklijk Besluit van 6 februari 2003 tot wijziging van het Koninklijk Besluit van juni 1999 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers* bekendgemaakt.

2003

De belangrijkste wijziging bestaat in het creëren van een nieuw type arbeidskaart namelijk de arbeidskaart C. Deze kan worden aangewend voor alle in loondienst (dus niet voor zelfstandige activiteiten) uitgeoefende beroepen in om het even welk Gewest van het land. Ze kan worden aangevraagd door kandidaat-vluchtelingen waarvan de asielaanvraag ontvankelijk werd verklaard hetzij door de Dienst Vreemdelingenzaken, hetzij door het Commissariaat-generaal, maar waarvoor door het Commissariaat-generaal of door de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen nog geen beslissing ten gronde werd genomen over de asielaanvraag. Het feit dat bij het Commissariaat-generaal een beroep werd ingesteld tegen deze beslissing van niet-ontvankelijkverklaring door de Dienst Vreemdelingenzaken is op zich onvoldoende om een arbeidskaart C te kunnen verkrijgen. De geldigheidsduur wordt uitdrukkelijk vermeld op de arbeidskaart zelf. Voor kandidaat-vluchtelingen zal de geldigheidsduur in principe 12 maanden bedragen. De arbeidskaart C verliest evenwel onmiddellijk en van rechtswege alle geldigheid van zodra de houder ervan zijn recht op verblijf of zijn machtiging tot verblijf verliest.

2003

3. Omzendbrieven

De omzendbrief van 19 februari 2003 over de toepassing van artikel 9, derde lid van de Vreemdelingenwet²⁰ preciseerde enigszins de voorwaarden voor de toepassing van dit artikel. Zo wordt verduidelijkt wat verstaan wordt onder de buitengewone omstandigheden die de vreemdeling vrijstellen de aanvraag voor een verblijf van meer dan drie maanden op het Belgisch grondgebied, via de Belgische diplomatieke en consulaire post in te dienen. De gegrondheid van de aanvraag wordt enkel onderzocht indien de aanwezigheid van buitengewone omstandigheden wordt aanvaard.

2003

2003

2003

2003

2003

2003

²⁰ Belgisch Staatsblad van 17 maart 2003

DEEL II

BIJLAGEN

Het Handvest van het CGVS	56
De Asielprocedure	58
Schematische voorstelling van de asielprocedure	59
Asielaanvragen per jaar	60
Asielaanvragen per land en per jaar	61
Evolutie asielaanvragen per jaar en per continent	62
Ontvankelijkheidspercentage DVZ	68
Percentage beroepen tegen beslissingen DVZ	
Asielaanvragen grens - binnenland	69
Meervoudige asielaanvragen	70
Doorlooptijd per jaar van de asielaanvraag	71
Dublin-toepassing	
Overzicht eindbeslissingen CGVS per beslissingsjaar	72
Overzicht asielaanvragen - eindbeslissingen	
Ontvankelijkheidspercentage CGVS naar aanvraagjaar	73
Overzicht beslissingen CGVS per jaar	
Achterstand CGVS per jaar	74
Evolutie achterstand VBV	75
Evolutie netto achterstand per jaar	76
Erkenningen per aanvraagjaar	77
Evolutie asielaanvragen man - vrouw	79

HANDVEST

MISSIE

Als onafhankelijke federale instantie is het onze opdracht om binnen het raam van de Belgische asielprocedure bescherming toe te kennen aan vreemdelingen die een gegronde vrees voor vervolging hebben.

TAKEN

Daartoe wordt elke asielaanvraag nauwgezet onderzocht overeenkomstig de internationale, Europese en Belgische regelgeving, waarbij met de asielcontext rekening wordt gehouden.

Concreet betekent dit:

- het statuut van vluchteling verlenen aan vreemdelingen die aan de criteria voldoen;
- het statuut van vluchteling weigeren aan vreemdelingen die niet aan de criteria voldoen;
- het statuut van vluchteling intrekken van vreemdelingen die niet meer aan de criteria voldoen;
- documenten van de burgerlijke stand afleveren aan erkende vluchtelingen en staatlozen.

WAARDEN EN HOUDINGEN

Het CGVS wil efficiënt en kwalitatief hoogstaand werk afleveren op basis van de volgende waarden :

• Respect

Verdraagzaamheid en openheid van geest.
Respect voor de eigenheid, de mening, de inbreng, de kwaliteiten en het potentieel van iedereen.
Elke medewerker gedraagt zich niet onverschillig en wordt niet geleid door vooroordelen.

• Integriteit

Elke medewerker toont zich rechtschapen, eerlijk, oprecht en onomkoopbaar.

• Onpartijdigheid

De behandeling van elke asielaanvraag gebeurt individueel en houdt, zonder vooringenomenheid, rekening met alle elementen. Beslissingen worden los van persoonlijke belangen en voorkeuren genomen.

2003

2003

2003

Naar buiten toe en conform deze waarden:

• **Vakbekwaamheid**

Elke medewerker geeft blijk van deskundigheid en bereidheid om kennis en vaardigheden te ontwikkelen

• **Empathie**

Ieder poogt zich in te leven in de situatie van de ander om hem/haar beter te begrijpen, zonder de uitvoering van de opdracht uit het oog te verliezen.

• **Coherentie**

Elke asielaanvraag wordt individueel, samenhangend, objectief en niet-arbitrair behandeld.

• **Besluitvaardigheid**

Er wordt zorgvuldig en snel beslist. Tevens speelt men in op wijzigende omstandigheden zonder afbreuk te doen aan kwaliteit en snelheid.

• **Professioneel engagement**

Elke medewerker heeft aandacht voor de situatie waarin personen zich bevinden en neemt de gepaste maatregelen.

2003

2003

2003

Conform deze waarden geldt binnen de organisatie :

• **Responsabilisering**

Verantwoordelijkheid wordt verkregen en genomen op basis van wederzijds vertrouwen. Ieder is persoonlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van de toegewezen opdrachten om zo de doelstellingen te bereiken.

• **Samenwerking**

Teamgeest vormt de basis van de werking.

• **Loyaliteit**

Elke medewerker geeft blijk van respect voor de waarden, de doelstellingen en de werking van de organisatie.

• **Openheid en duidelijkheid**

Er bestaat een open en duidelijke dialoog. De werking is gebaseerd op formeel en informeel overleg.

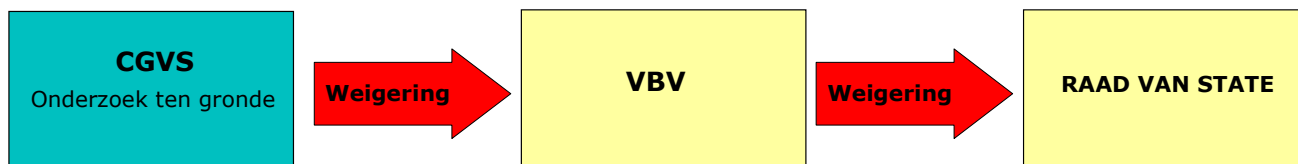
2003

De asielprocedure

2003

2003

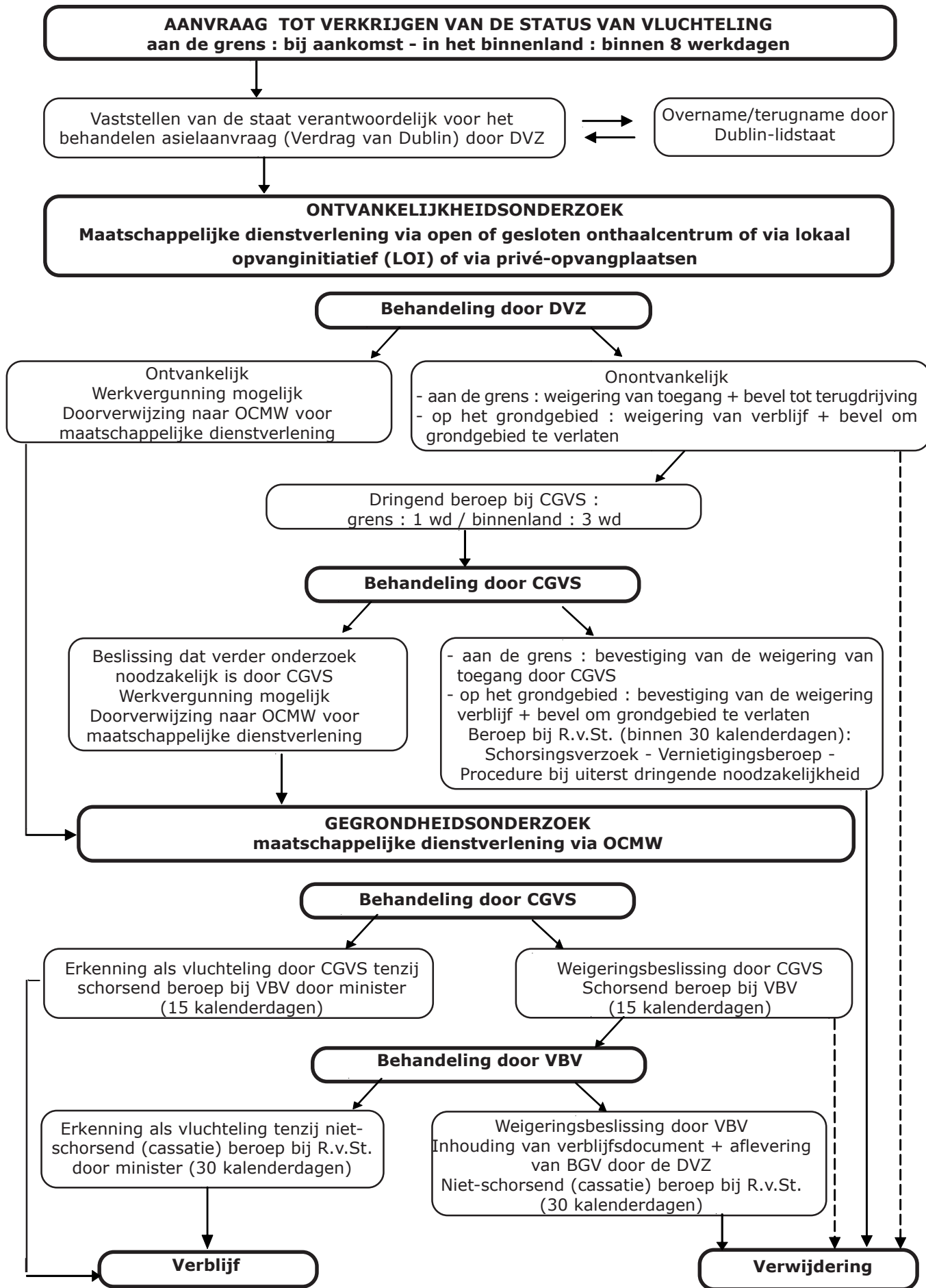
2003

2003

2003

SCHEMATISCHE VOORSTELLING VAN DE ASIELPROCEDURE IN BELGIË

— — — indien geen beroep werd ingesteld, volgt verwijdering

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

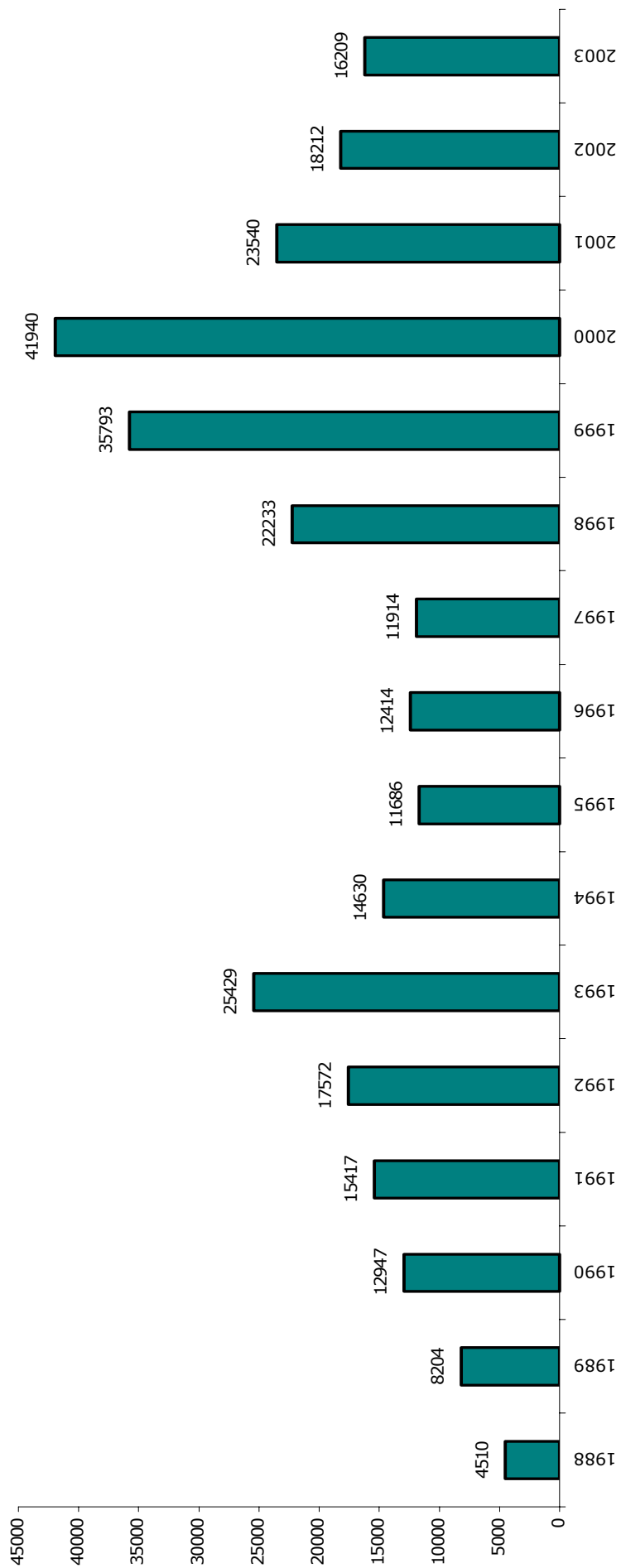
2003

2003

2003

2003

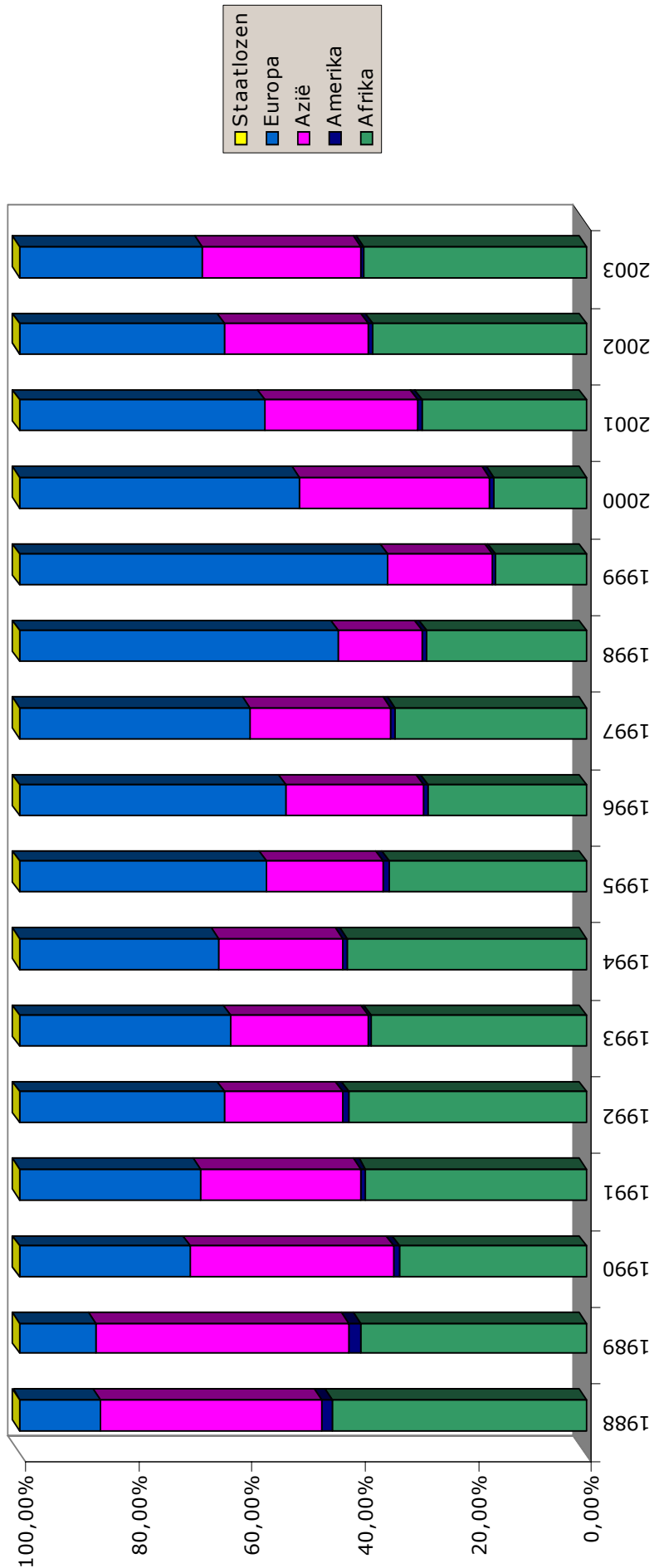
Asielaanvragen per jaar

Evolutie asielaanvragen per jaar en per continent

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Afrika	2.018	3.275	4.263	5.998	7.383	10.032	6.159	4.082	3.465	4.034	6.290	5.768	6.899	6.843	6.862	6.363
Amerika	93	167	129	147	157	159	144	107	113	95	137	157	269	169	143	75
Azië	1.758	3.658	4.677	4.369	3.684	5.415	3.178	2.409	3.007	2.950	3.317	6.240	13.491	6.221	4.558	4.497
Europa	636	1.099	3.878	4.899	6.347	9.818	5.142	5.084	5.826	4.833	12.477	23.620	21.264	10.299	6.649	5.270
Staatloos	5	5		4	1	5	7	4	3	2	12	8	17	8		4
Totaal	4.510	8.204	12.947	15.417	17.572	25.429	14.630	11.686	12.414	11.914	22.233	35.793	41.940	23.540	18.212	16.209

Grafische weergave evolutie asielaanvragen

Asielaanvragen per land en per continent

Afrika

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Totaal
Congo DR	460	853	1.127	2.042	3.792	4.120	2.021	1.017	847	1.251	1.763	1.464	1.392	1.290	1.749	1.716	26.904
Ghana	1.146	1.533	1.542	1.462	967	1.007	290	120	67	61	41	22	13	4	17	22	8.314
Rwanda	7	12	24	47	72	66	674	307	407	577	1.071	1.034	890	576	458	422	6.644
Algerije	15	18	29	64	58	233	406	337	225	290	349	351	801	1.683	931	389	6.179
Nigeria	107	214	541	766	527	875	415	251	198	131	169	104	97	89	108	193	4.785
Angola	43	263	292	363	297	672	348	191	114	112	245	252	199	276	400	334	4.401
Guinee	5	12	30	89	194	500	167	154	251	179	341	336	484	481	506	339	4.068
Togo	21	29	59	203	451	630	372	122	53	86	134	109	184	148	362	360	3.323
Sierra Leone	5	4	8	24	67	175	72	174	76	272	258	444	601	608	165	101	3.054
Kameroen	5	7	7	20	41	103	101	60	60	103	165	269	416	317	423	600	2.731
Burundi	16	5	3	11	17	77	195	219	294	239	308	293	318	240	226	216	2.677
Liberia	8	21	200	216	229	465	179	188	352	132	47	43	61	67	88	169	2.465
Somalïë	23	24	22	77	110	169	101	107	77	126	510	232	247	166	120	123	2.234
Soedan	1	3	13	13	13	41	125	245	102	95	233	173	183	123	348	244	1.955
Mauritanië	1	9	6	11	15	81	89	121	117	79	147	126	195	50	222	254	1.523
Ivoorkust	5	18	46	42	81	109	69	55	38	16	38	48	97	61	171	310	1.204
Niger	7	17	7	9	80	70	26	16	7	15	22	49	148	267	121	85	946
Senegal	9	36	34	52	74	241	165	122	32	35	28	35	18	13	15	13	922
Marokko	12	50	119	282	106	79	38	27	29	21	15	20	26	29	24	36	913
Ethiopië	21	47	56	68	27	28	27	42	35	24	55	70	73	44	59	60	736
Djibouti		1				1		2	2	3	91	75	211	95	82	127	690
Congo (Brazzaville)	1	9	9	15	24	46	60	36	19	67	62	83	57	47	60	49	644
Burkina Faso	10	12	12	27	53	38	22	12	5	9	12	13	27	18	18	13	301
Gambia	13	20	8	13	8	21	44	35	7	8	9	7	9	11	9	15	237
Egypte	8	6	3	1	9	34	43	30	14	22	16	10	13	7	7	6	229
Tsjaad	7	11	4	1	7	5	7	2	1	6	7	5	15	27	44	27	176
Benin	8	5	4	4	8	25	14	9	2	6	7	9	13	16	25	13	168
Kenia	2		3	1	3	1	5	2	1	23	74	8	8	9	12	8	160
Zuid-Afrika	14	12	7	7	9	54	34	1	2	6		5		1	5	2	159

2003

2003

2003

2003

2003

2003

Libië	5	7	5	1	2	7	4	4	10	4	12	17	20	24	137
Uganda	3	3	8	10	7	12	11	3	9	6	13	15	9	11	134
Mali	1		12	19	10	11	10	16	5	7	7	4	4	10	124
Tunesië	3	1	8	9	4	12	5	7	6	8	19	3	8	9	115
Guinee-Bissau	1	6	3	1	1		2	2	17	18	3	11	6	14	85
Centraal Afrikaanse Rep.		1	3	6	1	3	2	2	1	6	10	14	12	12	82
Eritrea						1	1	2	4	14	31	8	6	13	80
Gabon	1		2	6	6	7	5	2	5	2	6	1	6	5	54
Tanzania				7		2	2	2	2	4	1	1	1	1	28
Madagascar	2				2				1				10	4	22
Namibië	18	1			1					1		1			22
Zimbabwe		2	2			1	2	2				1	3	7	20
Zambia	1		1	2		1	4	1		1		1		1	13
Equatoriaal-Guinea						2			2	1	1	1	1	4	12
Malawi					2	1			3	4	1				12
Mozambique	1	1	1	1	1	1	1			1		1	1	1	10
Seychellen	1			2	4	2									9
Comoren					1	2	1			1		1		1	7
Kaapverdië			2	1	1	1	1	1		1					7
Lesotho	1	2	1			1			1						6
Mauritius				3		1			1						6
Botswana					1				3						4
Swaziland								1		1					2
Tonga												1			1
Totaal	2.018	3.275	4.263	5.998	7.383	10.032	6.159	4.082	4.034	5.768	6.899	6.843	6.862	6.363	89.734

2003

2003

2003

2003

2003

2003

Amerika

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Totaal
Colombia	6	21	30	45	49	35	42	34	54	32	61	87	135	109	85	31	856
Chili	67	103	48	44	32	28	23	3	1	2	4	3	13	1	1		373
Peru	2	12	22	20	48	60	32	31	31	18	12	9	12	6	5	2	322
Ecuador	1	5	1	3	2	3	2	4	4	17	34	35	99	32	29	11	282
Cuba	2	5	5	5	8	8	23	24	11	16	10	13	2	6	8	10	156
Haiti	5	8	5	1	7	11	13	2	2	2	4	1	1	3	2		67
Bolivië	3	4	7	4	2	5	2	2	1		2	4	1	2	2	2	43
Brazilië	1		1	2		2	2	1	2	1	6	1		2	4	4	29
Guatemala				5	1	2	1	3	3	1		1	4	5	2		28
El Salvador		3	2	3	1	1			2		2			1	2	3	20
Dominikaanse Republiek	2	1	5	5			1	1			1					1	16
Jamaica		1	1	2	2		2	1	1	1			1				12
Suriname			3	2	1	1	3						1				11
Verenigde Staten						1				1		1		1	2	4	10
Nicaragua	3	1		1	1	1										2	9
Argentinië		1		1								1				4	7
Canada			1	2		1				2							6
Panama	1	1	1	3													6
Guyana				1	1			1		1							4
Mexico								1		1	1				1		4
Bahama's					2	1											3
Paraguay		1			1								1				3
Trinidad en Tobago							1		1					1			3
Australië																1	1
Venezuela																1	1
Totaal	93	167	132	149	158	160	147	107	113	95	137	157	270	169	143	75	2.272

Azië

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Totaal
Turkije	348	1.046	1.675	1.086	853	869	606	594	724	457	415	526	833	882	946	604	12.464
India	482	568	1.032	1.274	1.031	2.905	841	137	186	265	201	341	434	445	201	202	10.545
Pakistan	269	559	828	906	687	1.224	609	367	303	468	441	573	642	230	172	339	8.617
Iran	206	203	193	170	121	118	118	104	114	97	105	171	3.128	1.128	716	1.104	7.852
Armenië			2	7	20	112	151	472	863	593	677	1.435	1.312	514	291	286	6.735
Irak	13	21	46	64	108	103	98	111	229	236	235	296	554	346	456	271	3.187
Afghanistan	16	38	24	37	21	75	63	81	101	117	203	402	850	494	320	307	3.149
Kazachstan						4		18	40	118	74	603	1.904	162	79	34	3.036
Bangladesh	82	167	192	287	278	381	269	190	41	50	61	153	288	69	46	58	2.612
Oezbekistan			1	1	2	1	10	1	3	1	60	517	897	267	79	47	1.876
Libanon	60	177	281	130	111	88	69	35	32	47	70	83	210	140	124	166	1.823
Sri Lanka	36	25	82	30	147	180	40	17	99	143	265	141	250	182	100	42	1.779
Syrië	38	72	77	71	51	71	44	48	81	82	74	121	285	218	193	205	1.731
Nepal			1	33	31	67	74	20	12	11	52	149	367	540	208	97	1.661
China	2	589	75	52	41	21	22	20	19	25	23	44	80	84	201	282	1.580
Azerbeidzjan					1	11	6	21	32	28	96	366	432	149	93	89	1.324
Kirgizijë							1	1	1	1	410	574	132	63	55	1.236	
Mongolië				2			2	11	8	6	12	82	589	113	105	106	1.036
Vietnam	158	145	110	115	103	75	35	28	10	30	18	7	16	16	13	16	895
Israël	7	15	8	18	8	37	29	21	19	40	50	48	59	65	71	95	590
Bhutan				2	2	2	27	59	45	82	92	74	48	10	19	39	499
Palestina			1		2	2	6	6	10	21	19	42	103	106	74	35	427
Jordanië	7	12	28	35	28	23	22	14	14	9	8	5	19	12	6	8	250
Tadzjikistan					1	13	13	6	8	8	15	26	80	29	13	12	209
Myanmar		1		1	6	14	3	13	2	8	26	9	33	10	5	20	151
Cambodja	28	5	4	18	6	8	7	2	5	3	4	1	1	5	1	3	100
Laos	5	6	8	20	16	13	2	1	1	4	1	13	3	1	1	1	94
Yemen										1	5	1	7	2	13	14	47
Filippijnen		5	6	9	5	4	2	5	5	1	1	1	1	1	1	1	41
Koeweit						1	3	5			1	4	3	3	1	4	25
Turkmenistan											2	4	2	4	5	4	24
Indonesië		1	1				1			1	6	1	1	2	2	1	15
Noord-Korea						1						1	1	1	1	2	6
Oman					1	2					1					2	6
Thailand	1	1	1			1	1					1					6
Maleisië												1					5
Hongkong						1			2	1							4
Bahreïn											2		1				4
Japan													1				3
Saoedi-Arabië										1		1			2		3
Verenigde Arabische Emiraten										1			1			1	3
Brunei														2	1		3
Zuid-Korea					2												2
Maldiven													1			1	2
Totaal	1.758	3.658	4.674	4.367	3.683	6.414	3.176	2.409	3.008	2.950	3.317	6.650	14.064	6.353	4.621	4.552	75.654

Europa

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Totaal
Roemenië	69	235	1.757	2.388	3.370	5.071	1.244	926	758	649	1.562	1.724	931	668	610	265	22.227
Kosovo	32	82	139	284	513	533	844	1.006	1.328	851	4.438	7.920	1.883	502	209	264	20.828
Joegoslavië	23	97	140	245	30	31	57	56	76	60	1.239	4.676	2.235	1.157	1.168	431	11.721
Rusland			1	12	15	24	61	217	265	191	224	1.247	3.469	2.344	1.129	1.601	10.800
Albanië	5	15	48	207	83	174	183	228	393	992	1.143	1.029	2.573	700	499	307	8.579
Bulgarije	5	24	319	410	505	1.367	608	362	606	244	475	879	1.654	480	340	162	8.440
Slovakije		1				11	41	18	227	265	966	1.169	1.372	862	617	370	5.919
Macedonië	178	205	158	357	581	826	724	384	169	83	260	312	257	629	330	194	5.647
Bosnië-Herzegovina	7	5	5	41	461	322	266	810	824	369	220	228	756	544	219	120	5.197
Oekraïne			1	11	25	149	136	108	140	125	262	1.311	1.515	550	194	103	4.630
Georgië		1			16	76	193	261	252	216	505	867	1.212	443	298	284	4.624
Polen	171	256	1.088	468	195	377	75	33	24	26	14	15	165	96	68	39	3.110
Servië	55	36	22	109	145	291	301	300	328	166	262	270	493	150	63	52	3.043
Tsjechië	16	41	27	13	15	41	28	37	84	91	278	267	481	357	353	104	2.233
Wit-Rusland			1		32	32	23	25	53	104	147	395	679	312	193	176	2.172
Moldavië					4	26	26	49	87	82	200	591	623	172	135	64	2.059
Sovjet-Unie	4	11	79	128	144	266	136	17	17	19	9	48	20	1	8	9	916
Montenegro	3	3	5	25	39	21	35	100	68	225	156	69	101	32	12	10	904
Servië en Montenegro	2	4	6	18	26	14	8	14	14	4	21	67	70	34	29	484	815
Kroatië	11	7	12	116	95	99	82	81	39	34	43	37	28	16	11	8	719
Hongarije	45	69	54	43	33	23	10	11	9	7	6	9	3	39	39	29	429
Litouwen					3	10	14	14	20	9	13	29	49	12	11	93	277
Letland				3	2	7	4	6	17	8	10	35	96	38	18	26	270
Slovenië	6	2	3	2	4	14	21	8	11	5	11	7	7	8	1	1	104
Estland				3	4	5	7	3	4	2	9	6	18	13	3	7	84
ex-Joegoslavië									1	1		1			14	7	24
ex-USSR						2	6	3	3	3	2		1				20
Tsjechijië													1	3	11	3	18
Cyprus					5	3	2	1	1		1		1		1		15
Frankrijk				7	1		2	1							2		13
Duitsland	1	1	1	3	1			1	3							1	12
Spanje		2	1	1	1	2		1	2		1		2				12
Malta			8	1			1	1									11
Verenigd Koninkrijk	1	2	1	1	1		2	1	1			1					10
Nederland				2			1		1					1	1		6
Portugal			1			1				2				1			5
Griekenland	1			1								1		1			4
Finland															1		2
Ierland	1																2
IJsland														1	1		2
Italië								1									2
Zwitserland																	1
Totaal	636	1.099	3.878	4.899	6.347	9.818	5.141	5.084	5.825	4.833	12.477	23.210	20.690	10.167	6.586	5.215	125.905

2003

2003

2003

2003

2003

2003

Staatloze

	1988	1989	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Totaal	
Staatloze	5	5	4	4	1	5	7	4	3	2	12	8	17	8	7	4	92
Totaal	5	5	4	4	1	5	7	4	3	2	12	8	17	8	7	4	92

Ontvankelijkheidspercentage DVZ

	Onontvankelijk	Ontvankelijk
1988	43,59%	56,41%
1989	34,94%	65,06%
1990	61,48%	38,52%
1991	58,51%	41,49%
1992	86,07%	13,93%
1993	92,98%	7,02%
1994	91,15%	8,85%
1995	91,52%	8,48%
1996	89,28%	10,72%
1997	85,65%	14,35%
1998	86,33%	13,67%
1999	88,94%	11,06%
2000	92,77%	7,23%
2001	92,50%	7,50%
2002	92,47%	7,53%
2003	91,68%	8,32%

% beroepen bij CGVS tegen beslissingen DVZ

	Beroep %
1988	59,41%
1989	48,17%
1990	55,60%
1991	70,43%
1992	80,20%
1993	76,24%
1994	87,59%
1995	91,63%
1996	93,37%
1997	72,37%
1998	69,93%
1999	66,98%
2000	80,39%
2001	88,23%
2002	88,41%
2003	93,37%
Gemiddeld	76,40%

2003

2003

2003

2003

2003

2003

**Evolutie asielaanvragen : grens-binnenland
(percentage)**

	Binnenland	Grens
1988	86,94%	13,06%
1989	87,07%	12,93%
1990	93,88%	6,12%
1991	98,38%	1,62%
1992	98,47%	1,53%
1993	95,39%	4,61%
1994	92,29%	7,71%
1995	92,41%	7,59%
1996	91,84%	8,16%
1997	90,80%	9,20%
1998	94,48%	5,52%
1999	95,95%	4,05%
2000	96,47%	3,53%
2001	93,80%	6,20%
2002	96,88%	3,12%
2003	96,78%	3,22%

Binnenland	5,22%
Grens	94,78%

**Evolutie asielaanvragen :
grens-binnenland**

	Binnenland	Grens
1988	3.921	589
1989	7.145	1.061
1990	12.158	792
1991	15.169	249
1992	17.312	269
1993	25.255	1.220
1994	13.507	1.129
1995	10.801	888
1996	11.407	1.013
1997	10.823	1.096
1998	21.018	1.228
1999	34.374	1.452
2000	40.512	1.481
2001	22.090	1.468
2002	17.611	570
2003	15.710	522

Meervoudige asielaanvragen
top 20

	2003
Iran	435
Rusland	117
Slovakije	117
Fed. Rep. Joegoslavië	99
Congo (D.R.)	62
Kosovo	52
Servië en Montenegro	51
Turkije	49
Tsjechië	34
Algerije	33
Georgië	30
Albanië	28
Bulgarije	28
Wit-Rusland	25
Macedonië	24
Armenië	22
Roemanië	22
Bosnië-Herzegovina	21
Afghanistan	19
Oekraïne	16
Pakistan	16

Evolutie meervoudige asielaanvragen

Aanvraagjaar	aantal meervoudige aanvragen	tot. aanvragen	%
1988	4	4.510	0,1%
1989	19	8.204	0,2%
1990	48	12.947	0,4%
1991	81	15.417	0,5%
1992	112	17.572	0,6%
1993	218	26.429	0,8%
1994	463	14.630	3,2%
1995	551	11.686	4,7%
1996	796	12.414	6,4%
1997	1.165	11.914	9,8%
1998	2.452	22.233	11,0%
1999	2.334	35.793	6,5%
2000	1.528	41.940	3,6%
2001	1.238	23.540	5,3%
2002	1.291	18.212	7,1%
2003	1.601	16.209	9,9%
Totaal	13.901	293.650	4,7%

Doorlooptijd per jaar van asielaanvraag (dagen)

	DVZ	CGVS ontv.	CGVS ten gronde
1988	90	86	362
1989	265	148	650
1990	166	179	833
1991	135	298	929
1992	121	323	822
1993	91	256	728
1994	16	176	624
1995	9	171	596
1996	10	165	528
1997	63	132	591
1998	110	235	644
1999	173	278	582
2000	91	440	558
2001	15	77	373
2002	28	67	241
2003	24	136	114
Gemiddelde duur	88	198	573

Dublin-toepassing (bijlage 25quater - 26quater) vanaf 1997

Jaar	Tot. aanvragen	Dublin	%
1997	11.914	26	0,22%
1998	22.233	70	0,31%
1999	35.793	66	0,18%
2000	41.940	62	0,15%
2001	23.540	116	0,49%
2002	18.212	829	4,55%
2003	16.209	969	5,98%

Overzicht eindbeslissingen CGVS per
beslissingsjaar

Jaar	Ontvank	Geground	Afstand	Totaal
1988	320	704	323	1.347
1989	612	1.148	777	2.537
1990	1.039	1.451	1.324	3.814
1991	1.927	2.280	3.426	7.633
1992	6.410	2.756	1.529	10.695
1993	11.077	3.551	1.029	15.657
1994	12.509	4.754	712	17.975
1995	8.062	4.046	497	12.605
1996	9.144	5.650	671	15.465
1997	6.021	5.817	399	12.237
1998	4.244	3.752	514	8.510
1999	8.337	3.087	772	12.196
2000	12.234	4.475	2.115	18.824
2001	20.636	2.797	1.895	25.328
2002	18.143	5.631	1.507	25.281
2003	13.639	6.165	718	20.522
Totaal	134.354	58.064	18.208	210.626

Overzicht asielaanvragen - eindbeslissingen
CGVS per jaar

Jaar	Aanvragen	Totaal	Saldo
1988	4.510	1.347	-3.163
1989	8.206	2.537	-5.669
1990	12.950	3.814	-9.136
1991	15.418	7.633	-7.785
1992	17.581	10.695	-6.886
1993	26.475	15.657	-10.818
1994	14.636	17.975	3.339
1995	11.689	12.605	916
1996	12.420	15.465	3.045
1997	11.919	12.237	318
1998	22.246	8.510	-13.736
1999	35.826	12.196	-23.630
2000	41.993	18.824	-23.169
2001	23.558	25.328	1.770
2002	18.241	25.281	7.040
2003	16.234	20.522	4.288

Ontvankelijkheidspercentage CGVS naar aanvraagjaar

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Laattijdig beroep	69,46%	69,34%	73,04%	78,49%	79,02%	82,38%	71,15%	69,18%	76,29%	64,16%	69,93%	77,64%	1,04%	0,56%	0,49%	0,49%
Onontvankelijk	30,54%	30,66%	26,96%	21,51%	20,98%	17,62%	28,85%	30,82%	23,71%	35,81%	29,98%	22,01%	16,15%	27,27%	30,01%	34,54%

Overzicht beslissingen CGVS per jaar

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Totaal
Ontvankelijkheidsbeslissing						644	2.928	3.780	2.438	2.579	2.831	3.034	3.672	5.592	5.189	5.186	37.873
Beslissing dat verder onderzoek noodzakelijk is						4.331	10.792	7.270	8.505	5.868	4.197	8.113	9.606	16.537	13.507	10.520	99.246
Bevestigende beslissing van weigering van toegang						1.499	597	267	138	39	22	12	3	1			604
Günstig advies	155	265	594	763	1.601	1.499	597	267	138	39	22	12	3	1			99.246
Laattijdig beroep											1	1	1	414	90	70	576
Ongunstig advies	320	612	1.039	1.927	6.410	6.746	1.717	792	639	153	46	21	10	17	7	20.456	
Technische weigering (weigering van toegang)															4	1	5
Technische weigering (weigering van verblijf)												202	2.617	3.668	4.267	467	11.221
Technische weigering (weigering van verblijf) Actualisatie																746	746
Technische weigering (weigering van verblijf) Inlichtingen + Oproep																94	94
Technische weigering (weigering van verblijf) Oproep																1.387	1.387
Technische weigering (weigering van verblijf) Oproep ok Inlichtingen nok																19	19
Totaal	475	877	1.633	2.690	8.011	13.220	16.034	12.109	11.720	8.639	7.097	11.383	15.913	26.229	23.332	18.825	178.187

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Totaal
Gezondheidsbeslissing																	
Erkenning	308	505	499	595	756	1.027	1.490	1.293	1.559	1.707	1.446	1.238	1.198	897	1.166	1.201	16.885
Intrekking van statuut			3		2	5	5	6	23	51	38	23	15	10	19		200
Technische weigering (Inlichtingen)	33	101	43	280	88	162	169	162	571	505	46	75	409	65	302	598	3.609
Technische weigering (Inlichtingen + Oproep)																	265
Technische weigering (Oproep)	79	143	260	298	592	748	793	437	585	492	303	253	295	468	713	112	6.571
Technische weigering (Woonplaatskeuze)	97	98	133	380	106	18	3		4						3		842
Weigering van erkenning van de hoedanigheid van vluchteling	187	301	513	727	1.212	1.591	2.294	2.148	2.908	3.062	1.919	1.498	2.558	1.357	3.427	3.989	29.691
Totaal	704	1.148	1.451	2.280	2.756	3.551	4.754	4.046	5.650	5.817	3.752	3.087	4.475	2.797	5.631	6.165	58.067

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Totaal
Afstand	25	122	152	282	514	479	393	287	404	280	359	286	719	1.634	1.366	598	7.900

2003

2003

2003

2003

2003

2003

Achterstand CGVS per jaar

Jaar	Ontvankelijk	Percentage	Gegrontheid	Percentage	Totaal	Percentage
1988			2	0,01%	2	0,01%
1989	3	0,05%	13	0,07%	16	0,06%
1990	5	0,08%	26	0,14%	31	0,12%
1991	25	0,41%	42	0,22%	67	0,27%
1992	126	2,05%	36	0,19%	162	0,65%
1993	23	0,37%	29	0,15%	52	0,21%
1994	18	0,29%	106	0,56%	124	0,50%
1995	16	0,26%	111	0,59%	127	0,51%
1996	17	0,28%	115	0,61%	132	0,53%
1997	26	0,42%	246	1,31%	272	1,09%
1998	228	3,72%	1.139	6,05%	1.367	5,48%
1999	1.553	25,31%	2.440	12,97%	3.993	16,00%
2000	1.902	30,99%	4.359	23,17%	6.261	25,10%
2001	40	0,65%	2.685	14,27%	2.725	10,92%
2002	110	1,79%	3.526	18,74%	3.636	14,57%
2003	2.045	33,32%	3.937	20,93%	5.982	23,98%
Totaal	6.137		18.812		24.949	

Evolutie achterstand VBV

	Beroepen	Beslissingen	Achterstand
1988	551		551
1989	377	101	276
1990	491	184	307
1991	779	769	10
1992	1.177	1.689	-512
1993	1.507	1.388	119
1994	2.133	1.650	483
1995	2.009	1.529	480
1996	2.874	1.571	1.303
1997	3.097	3.575	-478
1998	1.865	3.015	-1.150
1999	1.466	1.875	-409
2000	2.600	2.225	375
2001	1.456	2.027	-571
2002	3.506	2.077	1.429
2003	4.287	2.230	2.057
Totaal	30.175	25.905	4.270

	Beroepen	Beslissingen	Achterstand
Frans	20.081	16.767	3.314
Nederlands	9.553	8.645	908
	541	493	48

2003

2003

2003

2003

2003

2003

Evolutie netto achterstand per jaar

	IN DB	Out DB	Verschil ontvankelijkheid	In TG	Out TG	Verschil ten gronde	Afstanden	TOTAAL
1988	659	475	184	1.802	702	1.100	17	1.267
1989	784	876	-92	2.389	1.146	1.243	69	1.082
1990	2.482	1.632	850	4.468	1.451	3.017	114	3.753
1991	5.372	2.690	2.682	6.524	2.280	4.244	173	6.753
1992	11.367	8.011	3.356	3.694	2.754	940	305	3.991
1993	19.639	13.207	6.432	3.911	3.551	360	381	6.411
1994	12.300	16.017	-3.717	5.228	4.750	478	366	-3.605
1995	10.214	12.097	-1.883	5.114	4.046	1.068	277	-1.092
1996	10.155	11.715	-1.560	3.891	5.647	-1.756	400	-3.716
1997	6.619	8.636	-2.017	4.074	5.813	-1.739	276	-4.032
1998	9.096	7.089	2.007	4.901	3.748	1.153	355	2.805
1999	14.075	11.372	2.703	5.522	3.086	2.436	285	4.854
2000	29.397	15.891	13.506	7.006	4.474	2.532	719	15.319
2001	28.749	26.206	2.543	8.375	2.794	5.581	1.634	6.490
2002	13.408	23.309	-9.901	6.523	5.628	895	1.255	-10.261
2003	11.101	18.798	-7.697	6.428	6.163	265	584	-8.016

2003

2003

2003

2003

2003

2003

Evolutie asielaanvragen man-vrouw (percentage)

	Man	Vrouw
1988	65,74%	34,26%
1989	67,20%	32,80%
1990	72,38%	27,62%
1991	73,99%	26,01%
1992	74,00%	26,00%
1993	78,68%	21,32%
1994	70,47%	29,53%
1995	66,63%	33,37%
1996	65,34%	34,66%
1997	67,17%	32,83%
1998	66,65%	33,35%
1999	65,59%	34,41%
2000	64,47%	35,53%
2001	64,96%	35,04%
2002	66,71%	33,29%
2003	66,05%	33,95%

Evolutie asielaanvragen man-vrouw

	Man	Vrouw
1988	261	136
1989	1.055	515
1990	2.912	1.111
1991	7.415	2.607
1992	9.558	3.358
1993	18.025	4.883
1994	10.075	4.222
1995	7.693	3.852
1996	8.053	4.272
1997	7.954	3.887
1998	14.732	7.371
1999	23.688	12.426
2000	27.009	14.887
2001	15.268	8.237
2002	12.125	6.050
2003	10.704	5.503

2003

Verantwoordelijke uitgever

Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen
 Dirk Van den Bulck, Adjunct-commissaris
 Koning Albert II-laan 6 te 1000 Brussel
cgvs.info@ibz.fgov.be

2003

Algemene Coördinatie

Albert Dimmock

Redactie

François Bienfait
 Dirk Van den Bulck
 Eric Anciaux
 Arlin Bagdat
 Thierry Bois d'Enghien
 Frank Carpentier
 Hedwige de Biourge
 Leen De Ridder
 Jan Janssens
 Anita Jans
 Elizabeth Maertens
 Stefan Hovart
 Wim Stalpaert
 Steven Van Der Poten
 An Vandeven
 Peggy Vercauteren
 Eva Vissers

2003

Vormgeving

Colette Jouant

2003

Vertaling

Andy De Staercke
 Caroline Ingelbrecht
 Hans Hoebeke
 Caroline Pelzer
 Annelies Robberechts
 Etienne Waroquier

2003

2003

Bvd du Roi Albert II, 6 1000 Bruxelles - Tél.: 02/205 51 11 - Fax: 02/205 51 15

Koning Albert II-laan, 6 1000 Brussel - Tel: 02/205 51 11 - Fax: 02/205 51 15